

Diariennr KS 2022/00121

Tilläggsyrkande

Beslut - Planeringsinriktning 2023-2026

Stadsledningskontoret har tidigare fått i uppdrag att ta fram en ny modell för tilldelning av resurser till de olika nämnderna inom staden – resursfördelningsmodellen. Avdelningen för ekonomi och styrning har arbetat fram en sådan modell. Socialdemokraterna, Liberalerna, Centerpartiet och Miljöpartiet anser att modellen inte kan implementeras i Västerås stads organisation som förslaget ser ut nu. Årsplan 2022 baserades inte på den nya modellen utan utgick från demografiuppräknings-, pris- och lönekomensation samt redan beslutade satsningar.

Därför yrkar vi

att arbetet med att implementera den nya resursfördelningsmodellen avbryts i sin helhet. Direktivet till stadens olika förvaltningar inför beslut om Årsplan 2023 ska vara att ta fram underlag med uppräknings- för demografi, pris- och lönekomensation samt redan beslutade satsningar.

Västerås, 2022-03-30

Staffan Jansson (S), kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsen
Robin Svedung
Epost: robin.svedung@vasteras.se

Kopia till
Samtliga nämnder och styrelser

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande - Planeringsinriktning för 2023 - 2026

Förslag till beslut

1. Förslag till planeringsinriktning 2023 - 2026 godkänns.
2. Samtliga nämnder uppdras att inkomma med planeringsunderlag för åren 2023 - 2026 senast den 31 maj 2022.

Ärendebeskrivning

Planeringsinriktning anger inriktningen och förutsättningarna för arbetet med årsplan 2023 med utblick till 2026. I dokumentet beskrivs de grundläggande planeringsförutsättningarna för de kommande åren baserat på SKR:s februariprognos och Västerås stads befolkningsprognos från mars 2022. Kriget i Ukraina skapar stor osäkerhet vilket kommer följas under året.

Utifrån planeringsinriktningen ska nämnder och styrelser besluta om ett planeringsunderlag. Nämndernas planeringsunderlag ska beskriva:

- Påverkan på verksamheten utifrån förändrade lagkrav eller andra omvärldsfaktorer.
- Demografi och volymer samt hur demografin påverkar nämndens verksamhet.
- Ekonomiska förutsättningar och behov i miljoner kronor ska presenteras av nämnderna utifrån demografi och volym, driftskonsekvenser till följd av planerade investeringar, beslutade satsningar och kostnadsökningar utifrån lagkrav eller liknande.
- Känslighetsanalys av en 1 procentig lön- och prisökning inför kommande år samt även andra kostnader som är väsentliga för nämnden och där osäkerhet i prisnivå finns (exempelvis livsmedel).
- Nämnden ska presentera förändringar av riktade statsbidrag under kommande planperiod.
- Nämnden ska presentera vilka förändringar som föreslås i jämförelse med nuvarande taxor och avgifter inför kommande planperiod. En jämförelse med andra kommuner ska bifogas vid förslag om större förändringar.
- Nämnderna har i uppdrag att i planeringsunderlagen redovisa vilka investeringar de tänker genomföra utifrån beslutad investeringsplan 2023–2026 samt komplettera med 2027–2032 med utgångspunkt från upptagna investeringar i långtidsprognosen. Driftskostnadskonsekvenser av planerade investeringar respektive år ska lyftas fram.

Beslutsmotivering

I februari presenterade SKR nya planeringsförutsättningar för kommande planperiod. Med anledning av kriget i Ukraina, som bröt ut efter dessa planeringsförutsättningar hade presenterats, så råder en stor osäkerhet i dessa framtidsutsikter för både Sverige och dess omvärld.

Kriget får ekonomiska konsekvenser främst via handel och globala råvarupriser samt konsekvenser av flyktingströmmar. EU beslutade 3 mars att aktivera massflyktsdirektivet vilket innebär att personer från Ukraina ska erbjudas ett omedelbart tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd i EU:s medlemsländer. Migrationsverket presenterade olika scenarier där huvudscenariot innebär behov av cirka 40 000 boendeplatser medan det högsta scenariot, som nu Migrationsverket ser som det mest sannolika, skulle innebära 168 000 boendeplatser fram till juni. Motsvarande siffra kring flyktingmottagande är 212 000 individer som nu är det mest troliga scenariot. Vilket motsvarar ca 3 000 flyktingar till Västerås om dessa fördelas jämnt över hela Sverige. Det tillfälliga uppehållstillståndet gäller till och med 4 mars 2023 men kan komma att förlängas beroende på läget i omvärlden. Migrationsverket har huvudansvaret för bistånd men då myndigheten inte hinner med måste kommunerna pröva vilka som är berättigade och betala ut bistånd enligt LMA (lagen om mottagande av asylsökande). Enligt Migrationsverket ska kommunerna ersättas för sina kostnader. Barn och ungdomar har rätt till förskola och skola och Migrationsverket ersätter kommunerna för detta.

Planeringsinriktningen bygger på SKR:s skatteprognos från februari 2022 och Västerås stads egen befolkningsprognos från mars 2022. Prognosen för 2022 är mer positiv än vad som tidigare planerats för (106 mnkr) då skatteunderlaget förväntas utvecklas starkare med fler arbetade timmar och en svag förbättring av arbetslösheten. Coronapandemin förväntas inte påverka samhället i samma grad utan bara haft en negativ effekt på ekonomin i slutet av 2021. Exportmarknaden förväntas förbättras och den nuvarande inflationen förväntas trappas av under 2022 års andra hälft. Arbetslösheten minskar långsamt då pandemin förväntats rationalisera arbetsmarknaden, på kort sikt kan matchningen på arbetsmarknaden försvåras. Liksom under 2021 så förväntas en fluktuation i prognoserna 2022 bland annat beroende av eventuella nya stimulanser från regeringen.

Skatteintäkter och generella bidrag bedöms öka med 390 mnkr 2023 jämfört med budget 2022. Ökningen är högre än tidigare planerat med 83 mnkr på grund av en snabbare konjunkturuppgång och pandemin som lättas runt om i världen, mot slutet av perioden är skatteintäktsökningen lägre än vad som tidigare planerats för.

Budgeterat resultat för Västerås stad 2023 föreslås vara 249 mnkr och mellan 260–280 mnkr under planeringsperioden. Det motsvarar 2,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag exklusive realisationsvinster och exploateringsintäkter. Budgetreserv för Västerås stad omfattar 30 mnkr. Den ska främst användas för att täcka ökade kostnader för nämnder med stora budgetavvikelse eller om skatteintäkterna minskar.

Under 2023 bedöms det finnas ett finansieringsbehov på 217 mnkr för att nå resultat om 2,5 procent. Detta förutsatt full kompensation av pris och lön

enligt PKV, 274 mnkr vilket motsvarar 2,9 procent 2023. Samt tilldelning av demografiskt behov enligt nämndernas planeringsunderlag från föregående år. Pris- och löneökningar uppgår enligt PKV till 2,1 procent (motsvarar 205 mnkr) år 2024 för att sedan öka till 3,1 procent (ca 330 mnkr) mellan åren 2025–2026. För att nå det finansiella målet bedöms att ett finansieringsbehov om ca 150 mnkr i snitt per år behövs mellan 2024–2026.

Befolkningsprognosen från mars 2022 innebär en lägre demografisk utveckling de kommande åren än vad som tidigare prognostiserats. Mycket till följd av ett lägre flyttnetto. Demografisk effekt för 2023 på ca 241 mnkr baseras på befolkningsutveckling enligt prognos från mars 2021. Befolkningsutveckling har försvagats under 2021 vilket också framgår av ny befolkningsprognos som är framtagen i mars 2022, detta behöver nämnderna beakta i sin bedömning av framtida demografiska behov i planeringsunderlagen.

SKR som är kommunerna arbetsgivarrepresentant har slutit ett nytt pensionsavtal som börjar gälla från 1 januari 2023. Avtalet är helt premiebestämt. Detta avtal är gynnsamt för arbetstagaren och kommer innebära att pensionsavsättningen höjs med 1,5 procent jämfört med de äldre avtalen. Enligt tidiga prognosbedömningar från KPA så bedöms Västerås stads pensionskostnader öka med ca 60 mnkr från och med 2023, men kostnadsökningen kan bli högre då osäkerhet finns kring effekt på anställda som idag har ett pågående intjänande av förmånsbestämd ålderspension. Då detta avtal är något som kommunernas egna representanter slutit så finns det idag inga indikatorer på statlig kompensation för dessa kostnadsökningar. Det innebär att dessa ökade kostnader kommer behöva finansieras inom befintlig ram.

Investeringsbudgeten totalt för Västerås stad föreslås vara 2 023 mnkr under 2023 och 2 019 mnkr 2024, sammantaget 8 miljarder under perioden 2023–2027. Bedömningen av investeringsbehoven för 2023–2026 är i linje med Årsplan 2022 och för 2027-2032 baserat på den långsiktiga finansiella analys som tas fram tillsammans med PwC.

Investeringsplanen och planerade inhyrningar bedöms medföra tillkommande hyres- och kapitalkostnader på ca 420 miljoner kronor 2023–2027, efter avdrag för avgående lokaler. För den efterföljande femårsperioden så bedöms motsvarande tillkommande kostnader uppgå till närmare 480 miljoner kronor, exklusive eventuella behov av inhyrningar.

Kommunstyrelsen och övriga nämnder fick i årsplan 2021 ett uppdrag att se över lokaleffektiviteten och samordningsmöjligheter, kopplat till stadens investeringsplan. Syftet är att säkerställa det långsiktiga ekonomiska utrymmet för verksamheten. Detta ska beaktas i nämndernas planeringsförutsättningar.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att besluta i frågan.

Ekonomisk bedömning

Under planeringsperioden är bedömningen att resultatet behöver nå 2,5 procent av skatteintäkter och utjämning exklusive exploatering och

realisationsvinster, som är det finansiella målet, för att kunna finansiera planerade investeringar.

Hållbar utveckling

Planeringsinriktningen betonar särskilt vikten av hållbar utveckling utifrån ekonomisk hållbarhet. De finansiella målen som ligger till grund för god ekonomisk hushållning redovisas.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Hans Nyström
Ekonomidirektör

PLANERINGSINRIKTNING

Västerås stad 2023–2026

Beslutat av kommunstyrelsen 6 april 2022 (dnr KS 2022/00121)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
1. INLEDNING	3
TIDPLAN FÖR ÅRSPLAN 2023	5
2. EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR 2023	7
2.1 EKONOMIN I SVERIGE OCH OMVÄRLDEN	7
3. BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR 2023–2026	9
3.1 FINANSIERING	9
KOMMUNAL SKATTESATS	9
3.2 SKATTEINTÄKTER, UTJÄMNING OCH GENERELLA BIDRAG	9
Skatteunderlaget – Nationellt	9
Skatteprognos Västerås	10
RIKTADE STATS BIDRAG	12
UTDELNING	12
3.3 BEFOLKNINGSUTVECKLING	13
3.4 RESULTATBUDGET 2023-2026	16
3.5 BESKRIVNING AV INTÄKTS- OCH KOSTNADSFÖRÄNDRINGAR 2023–2026	17
KOSTNADSFÖRÄNDRING 2023 PGA TIDIGARE BESLUT	20
KOSTNADSÖKNING PGA NYTT PENSIONS AVTAL (AKAP-KR)	21
4. INVESTERINGAR	21
4.1 FINANSIERING AV INVESTERINGAR	25
5. FINANSIELLA MÅL OCH KÄNSLIGHETSANALYS	26
5.1 FINANSIELLA MÅL	26
5.2 BYGGKOSTNADSINDEX OCH KONSUMENTPRISINDEX	28
5.3 KÄNSLIGHETSANALYS	29
6. NÄMNDERNAS PLANERINGSUNDERLAG	30
7. Bilagor	31
Befolkningsökning mellan 2021-2032 (enligt befolkningsprognos mars 2022)	31
Befolkningsökning mellan 2021-2031 (indelad i verksamheter enligt kostnadsutjämnings)	32
Kassaflödesanalys mellan 2023–2027	33
Tillkommande Hyres och kapitalkostnadsökningar enligt investeringsbudget 2023-2026 samt planering enligt långsiktig finansiell analys mellan åren 2027-2032	34
Investeringsbudget 2023-2026 samt planering enligt Långsiktig finansiell analys mellan åren 2027-2032	36

1. INLEDNING

Kommunstyrelsen anger inriktningen och förutsättningarna för arbetet med årsplan 2023 med utblick till 2026. I dokumentet beskrivs de grundläggande planeringsförutsättningarna utifrån eventuella omvärldsförändringar, konjunkturläge, antagande om pris och löneutveckling samt en bild av stadens demografiutveckling de kommande åren. Utifrån planeringsinriktningen ska nämnder och styrelser besluta om ett planeringsunderlag och överlämna det till Kommunstyrelsen.

Uppdrag som beslutades av kommunfullmäktige i årsplan 2022:

- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att samordna stadens strategiska utvecklingsområden i enlighet med beskrivning i årsplan 2022. Nämnder och styrelser samt bolag och kommunalförbund ska bidra i tillämpliga delar.
- Nämnden för idrott, fritid och förebyggande får i uppdrag att uppdatera riktlinjer för marknadsavtal för elitidrottsföreningar och elitidrottsstipendier.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att genom en särskild lönepott fortsätta utjämna ojämlika lönevillkor mellan kvinnligt dominerade yrken respektive manligt dominerade yrken med jämförbar utbildningsgrad och svårighetsgrad.
- Byggnadsnämnden får i uppdrag att utvärdera hur de 10 miljoner kronorna avsett för att få fram fler detaljplaner har använts under 2021 och åiterrapportera detta under första kvartalet 2022.
- Förskolnämnden och Skultuna kommunalnämnd får i uppdrag att utvärdera hur utfallet blivit av satsningen på utökad vistelsetid för barn till föräldrar som är föräldralediga eller arbetssökande och återkomma med rapport under första kvartalet 2022.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att senast den 1 juni 2022 införa en samordnad varudistribution. Detta uppdrag ersätter tidigare lagt uppdrag enligt Årsplan 2021.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att samordna utlokalisering av fler tjänster till stadsdelar och serviceorter, den totala utlokaliseringen av tjänster ska under mandatperioden uppgå till 130 tjänster. Dessutom får samtliga nämnder i uppdrag att återkomma med lokaloptimeringslösningar inom stadens eget lokalbestånd.
- I syfte att öka kunskapsresultaten i Västerås får förskolnämnden, grundskolenämnden samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att ge särskilt skickliga, behöriga, lärare och förskollärare möjlighet till fler karriärsteg och löneutveckling utöver ordinarie lönerevision. För detta avsätts 5 miljoner kronor.

- I syfte att realisera målen för Västerås kommun i program för ekologisk hållbarhet uppdras kommunstyrelsen att genomföra "Västerås klimatlöfte", där kommunen ska samordna och inspirera till gemensamma insatser från ett nätverk av företrädare för näringsliv och civilsamhälle. För detta avsätts 1,5 miljoner kronor.

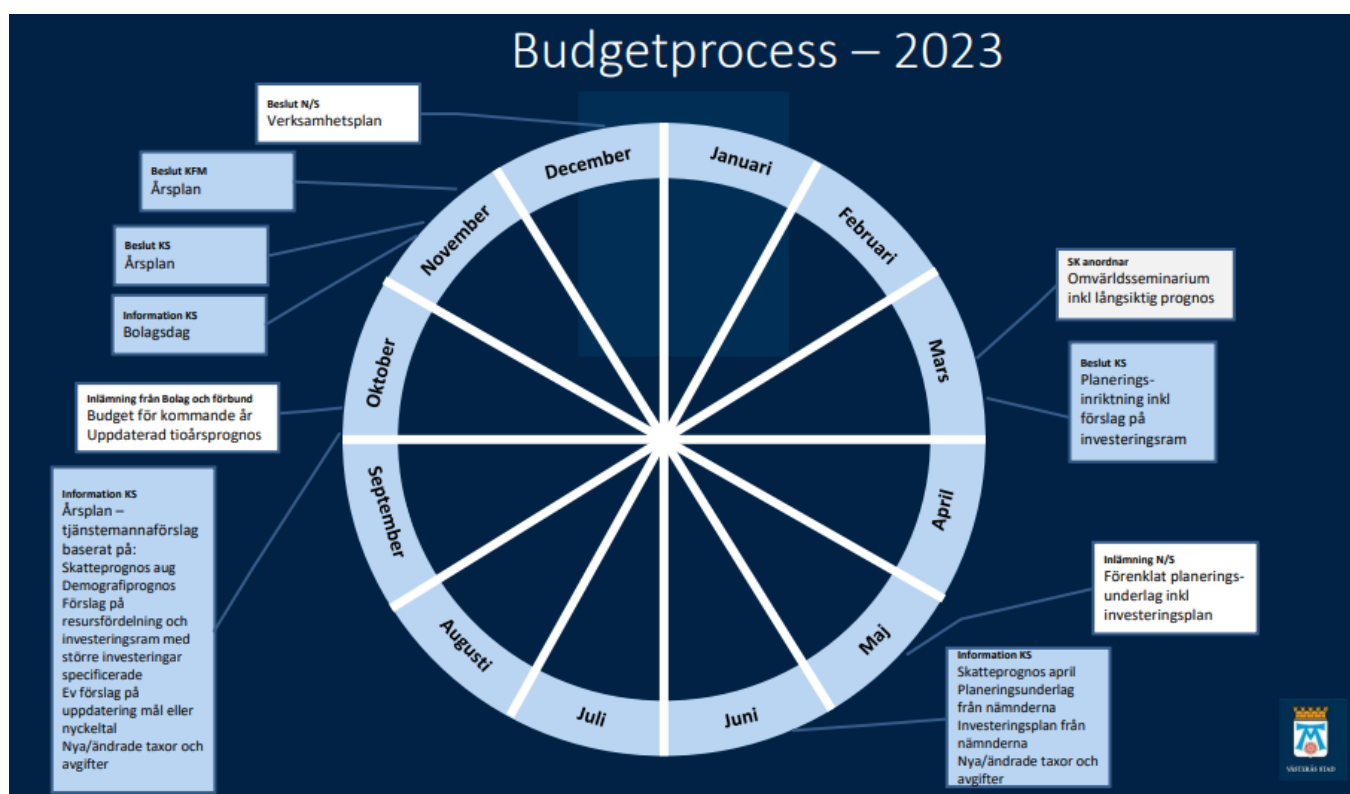
TIDPLAN FÖR ÅRSPLAN 2023

I samband med valår (2022) fattas beslut om årsplan 2023 i särskild ordning. Förslag på tidplan nedan speglar denna särskilda ordning.

Datum	Aktivitet	Instans
14 mars	Planeringsinriktning	KRB
Mitten mars	Uppdaterad befolkningsprognos (Statisticon)	
21 mars	Omvärldsseminarium - Genomgång av uppdaterad långsiktig finansiell analys	KS
6 april	Planeringsinriktning beslutas	KS
20 april	Resultatdialoger (KS samt gruppledare)	KS
31 maj	Planeringsunderlag och investeringsplaner från nämnder och styrelse ska vara beslutade och inskickade till SK	
8 juni	Lägesuppdatering årsplan (information) (skatteprognos, nämndernas planeringsunderlag, investeringsplan, förslag nya taxor/avgifter)	KS
21 sep	Information tjänstemannaförslag Årsplan 2023	KS
Börj av okt	Uppdaterad 10 års prognos bolagen	
14 nov	Årsplan 2023 beslut	KS
24 nov	Årsplan 2023 beslut	KF

Ekonomisk rapportering nationellt

17 feb	Ny prognos skatteunderlag	SKR
19 april	Vårproposition	Regeringen
28 april	Ny prognos skatteunderlag	SKR
25 aug	Ny prognos skatteunderlag	SKR
20 september	Budgetproposition (inget maktskifte)	Regeringen
1 oktober	Ny prognos skatteunderlag	SKR
15 november	Budgetproposition (maktskifte)	SKR

2. EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR 2023

Kriget i Ukraina

I februari presenterade SKR nya planeringsförutsättningar för kommande planperiod. Med anledning av kriget i Ukraina, som bröt ut efter dessa planeringsförutsättningar hade presenterats, så råder en osäkerhet i dessa framtidsutsikter för både Sverige och dess omvärld. Kriget får ekonomiska konsekvenser främst via handel och globala råvarupriser samt konsekvenser av flyktingströmmar. De högre råvarupriserna påverkar i första hand olja, gas och vete. Kriget ökar dessutom problemen med och priserna för fartygs- och flygtransporter i världen. De indirekta effekterna är därmed det största hotet för svensk ekonomi då mycket av exporten sker mot Europas inre marknad. För svensk del har vi dock goda möjlighet att stötta konjunkturen via finanspolitiken. Om kriget drar ut på tiden kommer ett högre oljepris att öka den allmänna prisnivån. Hushållens köpkraft och efterfrågan skulle bli lägre liksom efterfrågan på svensk export, vilket leder till lägre produktion. EU beslutade 3 mars att aktivera massflyktsdirektivet vilket innebär att personer från Ukraina ska erbjudas ett omedelbart tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd i EU:s medlemsländer. Migrationsverket presenterade olika scenarier där huvudscenariot innebär behov av cirka 40 000 boendeplatser medan det högsta scenariot, som nu Migrationsverket ser som det mest sannolika, skulle innebära 168 000 boendeplatser fram till juni. Motsvarande siffra kring flyktingmottagande är 212 000 individer som nu är mest troliga scenario. Jämmt fördelat betyder det cirka 3 000 för Västerås Stad.

Det tillfälliga uppehållstillståndet gäller till och med 4 mars 2023 men kan komma att förlängas beroende på läget i omvärlden. Migrationsverket har huvudansvaret för bistånd men då myndigheten inte hinner med måste kommunerna pröva vilka som är berättigade och betala ut bistånd enligt LMA (lagen om mottagande av asylsökande). Enligt Migrationsverket ska kommunerna ersättas för sina kostnader. Barn och ungdomar har rätt till förskola och skola och Migrationsverket ersätter kommunerna för detta.

2.1 Ekonomin i Sverige och omvärlden

BNP-nivån är nu återhämtad i många länder men inte antalet arbetade timmar vilket beror på en ojämnavikt mellan efterfrågan och utbud på varu- respektive tjänstesidan. Samtidigt som inflationen stigit till höga nivåer i slutet av 2021 och början av 2022, till följd av hög varukonsumtion och efterföljande utbudsproblem samt höga el- och råvarupriser. Inflationen har varit högst i USA och i vissa delar av Euroområdet, på nivåer upp mot 7,5 procent. De högre inflationsnivåerna har redan givit effekt på räntemarknaden och centralbankerna diskuterar hur snabbt styrräntan bör höjas. På finansmarknaderna syns just nu en viss oro till följd av den höga inflationen och av de osäkerheter som råder i världen i form av den Ukrainsk-Ryska konflikten. I Sverige har vi också en hög inflationstakt som i

resterande världen men det är inte ett lika stort problem, bortsett från de höga el- och råvarupriserna.

Coronapandemin är inte förbi men trots en hög smittspridning i och med den nya omicronvarianten så blir inte lika många allvarligt sjuka, och inläggningen på IVA avdelningarna minskar till följd av detta. Pandemin bedöms bara hämmat återhämtningen i ekonomin marginellt under slutet av 2021.

Trots negativa effekter av höga energi- och råvarupriser och högre räntor (främst i USA) så är den globala ekonomiska utvecklingen framöver stark, bedömningen är att återhämtning mot normalkonjunktur fortgår. Speciellt när pandemin och restriktioner lättar och konsumtion växlar tillbaka mot tjänstesektorn i kombination med höga investeringsnivåer.

Sammantaget är bedömningen att Sveriges BNP tillväxt kommer vara hög under året, konjunkturläget går starkare under 2021 och 2022 än vad som tidigare prognostiserats. Detta beror främst på en starkare exportutveckling under 2022 i kombination med lägre konsumtion samtidigt som den internationella handeln förväntas lättas upp. De höga elpriserna förväntas dock fortsatt orsaka osäkerhet hos hushållen och påverka köpkraften negativt under inledningen av 2022.

Enligt SKR:s (Sveriges kommuner och regioner) bedömning ökar Sveriges BNP med 3,6 procent under 2022 och 1,6 procent under 2023, samtidigt som arbetslösheten bedöms minska långsamt. Sysselsättningen fortsätter stiga och så även arbetsmöjligheterna. Antalet arbetade timmar förväntas därför öka kraftigt under 2022–2023 för att sedan normaliseras från och med 2024. Detta bidrar till en högre skatteunderlagstillväxt än vad som tidigare prognostiserats. Trots att antalet arbetade timmar förväntas öka så är bedömningen att arbetslösheten långsamt kommer minska. De beror på att andelen långtidsarbetslösa är hög och trots att det positiva konjunkturläget framåt kommer skapa nya jobb möjligheter så är det även jobb som rationaliserats bort under pandemin, vilket gör att matchningen på arbetsmarknaden på kort sikt kan försvagas. Inflationstakten bedöms falla tillbaka till mer normala nivåer redan under andra halvan av 2022 efter att ha drivits upp av dom höga energipriserna.

Med anledning av kriget i Ukraina så råder som sagt en stor osäkerhet i dessa framtidsutsikter för både Sverige och dess omvärld. Vilket kan komma att påverka framtida skatteunderlag och prognoser under året.

Nyckeltal för den svenska ekonomin	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BNP *	-3,2	4,9	3,6	1,6	1,4	1,8
Sysselsättning timmar	-3,8	1,2	3,3	2,3	0,7	0,2
Relativ arbetslöshet, procent	8,6	8,8	7,8	7,5	7,5	7,5
Timlön, nationalräkenskaperna	4,9	4,3	1,3	1,5	2,6	3,0
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,1	2,8	2,5	2,5	2,6	3,0
Inflation KPIF	0,5	2,4	2,8	1,2	1,7	2,0
Inflation KPI	0,5	2,2	2,7	1,4	2,1	2,4

* Kalenderkorrigerad

Källa: SKR:s cirkulär 22:06, februari 2022

3. BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR 2023–2026

- Västerås skatteprognos baseras på SKR:s prognos från februari (se tabell och text i avsnitt 3.2)
- Västerås stads befolkningsprognos från mars 2022 (se tabeller och text i avsnitt 3.3)
- Pris och löneutveckling (PKV) baseras på SKR:s prognos från februari (går att läsa om under avsnitt 3.5)

Kriget i Ukraina skapar en osäkerhet, vars konsekvenser behöver följas framöver.

3.1 Finansiering

KOMMUNAL SKATTESATS

Planeringsinriktningen för 2023–2026 bygger på en oförändrad kommunal skattesats på 20,36 procent för Västerås. Skattesatsen i riket ligger i snitt på 20,71 procent. Det innebär att Västerås kostnadsnivå generellt behöver vara 1,7 procent lägre än rikssnittet för att kunna finansiera sin verksamhet.

3.2 SKATTEINTÄKTER, UTJÄMNING OCH GENERELLA BIDRAG

SKATTEUNDERLAGET – NATIONELLT

Skatteunderlaget ökade kraftigt under 2021 i jämförelse med ett svagare 2020. SKR (Sveriges kommuner och regioner) bedömer i sin februariprognos att skatteunderlaget kommer utvecklas starkare mellan åren 2021–2023 medan man ser en svagare utveckling under kommande år jämfört med föregående prognos (december 2021). En starkt ökande lönesumma är den främsta förklaringen till att skatteunderlaget nu förväntas öka starkt under kommande år. Skatteunderlagets faktiska ökning 2022 hålls tillbaka av en höjning av grundavdraget för personer som fyllt 65 år, enligt en gemensam budgetreservation som riksdagen antagit.

SKR:s scenario för 2024–2025 utgår från att arbetsmarknaden når konjunkturell balans under 2023 och att sysselsättningen därefter följer arbetskraftsutbudets utveckling. Detta medför en oförändrad arbetslöshet. Det betyder att arbetade timmar inte längre ökar lika snabbt som under den nu pågående konjunkturuppgången samtidigt som den stramare arbetsmarknaden beräknas medföra snabbare löneökningar. Den sammantagna effekten på löneinkomsterna är att ökningstakten avtar och därav följer att även skatteunderlaget växer i en långsammare, trendmässig, takt. Reallöner och produktivitet beräknas framöver öka måttligt i ett historiskt perspektiv, inte minst då produktivitetstillväxten antas vara relativt svag. Därmed bedöms skatteunderlaget endast öka med 3,3 procent 2024–2025, vilket kan jämföras med trendtillväxten de tio senaste åren på 4,1 procent per år.

Skatteunderlagprognoser, procentuell förändring	2021	2022	2023	2024	2025	2021–2025
SKR december 2021 (föregående)	4,6	3,5	3,7	3,4	3,7	18,9
Regeringen sept 2021	4,3	3,8	2,8	2,8		13,7
ESV nov 2021	4,5	3,5	3,4	3,7	3,7	18,8
SKR februari 2022 (aktuell)	5,0	4,2	3,9	3,3	3,3	19,7

Källa SKR cirkulär 22:06 februari 2022. Ökningen ovan är en prognos.

Regeringens fastställda uppräkningsfaktor för 2021 och 2022 uppgår till 4,3 procent respektive 3,8 procent. Den fastställda uppräkningsfaktorn för 2022 styr preliminär utbetalning av kommunalskatt 2022. Det innebär en ökning jämfört med 2020, då uppräkningsfaktorn var 2,1 procent. För Västerås stad innebär en förändring av skatteintäkternas uppräkningsfaktor med 1 procent cirka 87 mnkr. SKR:s prognos för 2022 är högre än regeringens vilket innebär en positiv slutavräkning 2022.

SKATTEPROGNOS VÄSTERÅS

Skatteintäkterna beräknas utifrån befolkningen den 1 november året innan. Kostnadsutjämningen beräknas utifrån antalet invånare i olika åldersgrupper per 1 januari respektive år.

Befolkningsökningen 2021 blev inte lika hög som budgeterat, vilket till största del beror på ett minskat flyttnetto samt minskat födelsetal, antal barn (0 år) blev enligt utfall ca 70 barn färre än året innan. Det är också en stor avvikelse mot tidigare prognoser. Snitt ökning mellan åren 2022–2027 enligt ny prognos (mars 2022) är ca 1 850 invånare per år kontra 2 450 invånare per år som tidigare prognoser indikerat. En ökning på 1 850 invånare per år är högre än de senaste årens faktiska ökning.

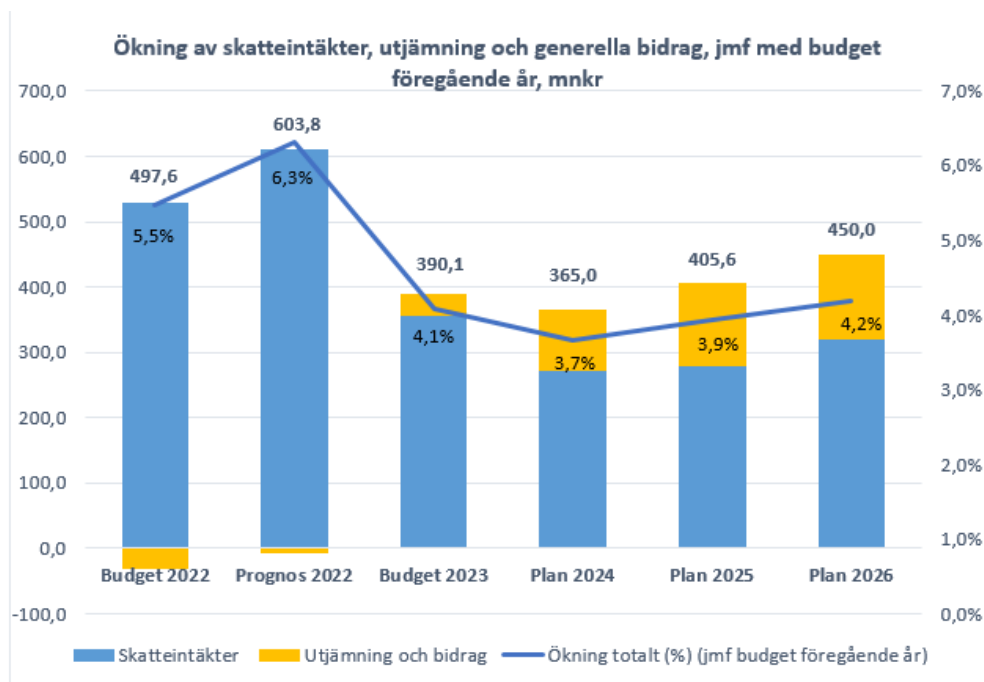
Skatteintäktsprognosen för 2023–2026 bygger på en befolkningstillväxt enligt befolkningsprognos i mars 2022 och omfattar en ökning om 1 747 personer 2022, 1 733 personer 2023, 1 847 personer 2024 och 1 834 personer 2025 (ökning till och med 31 december året innan budgetåret).

Enligt senaste skatteprognosen ökar skatteintäkter, utjämning och generella bidrag mer mellan åren 2022–2024 jämfört med stadens beslutade årsplan 2022. År 2025 prognostiseras dock till ett lägre skatteutrymme (-16 mnkr) än vad som tidigare planerats för.

Ny skatteprognos för innevarande år (2022) visar att skatteintäkten ökar med 106 mnkr jämfört med budgeterad skatteintäkt för året.

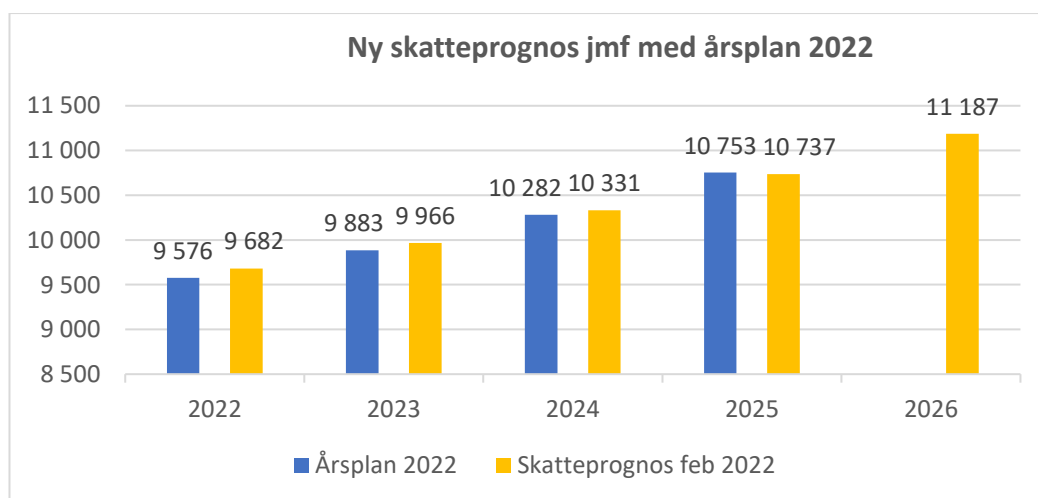
Skatteintäktsökningen 2023 bedöms till 390,1 mnkr (4,1 %) jämfört med 2022. Skatteintäkter tillsammans med inkomstutjämning bedöms öka med 451,7 mnkr (4,7 %), men det reduceras av minskade generella statsbidrag och full effekt av kostnadsutjämningen då införandebidraget försvinner, totalt en minskning med 61,6 mnkr.

I underlaget för skatteprognosen ingår de 2,1 miljarder som regeringen aviserat att höja de generella bidragen med inför 2022. Ytterligare 2,7 miljarder tillkommer när riktade statsbidrag mot äldreomsorgen görs om och istället ingår i den kommunalekonomiska utjämningen. I planeringsförutsättningarna för staden ingår endast av riksdagen beslutade medel.

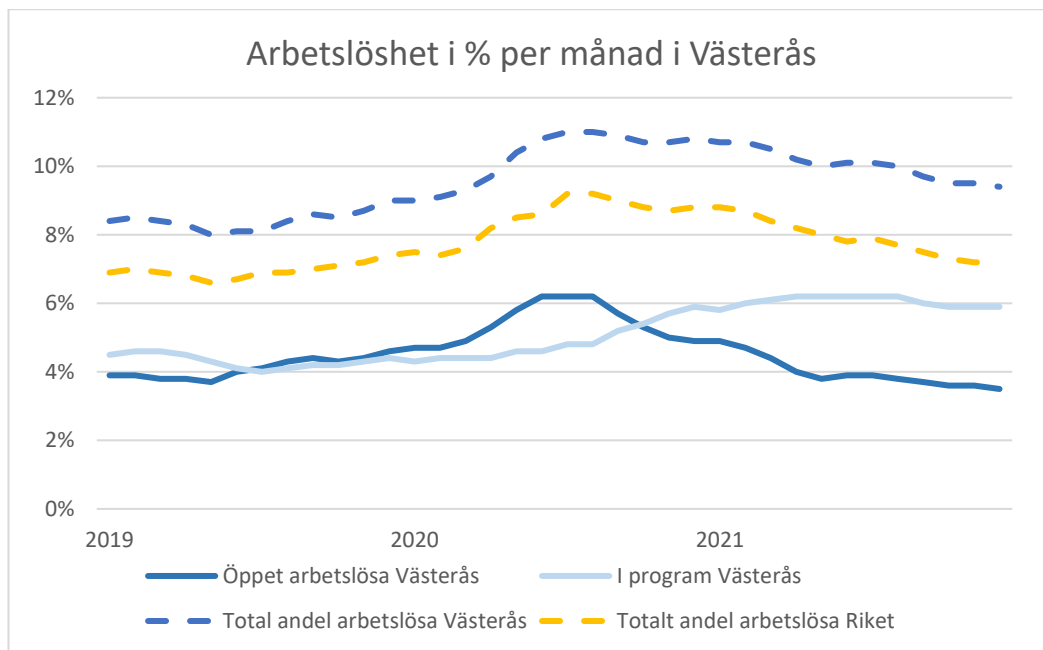

Diagrammet visar planerad skatteintäktsökning 2022-2026. Skatteintäktsprognosen baserar sig på SKR:s prognos från februari 2022. Statsbidragen antas vara värdesäkrade.

Nedan visas utveckling av skatteintäktsprognosen från februari 2022 i förhållande till skatteprognosen från oktober 2021 (som låg till grund för årsplan 2022), här ser vi den effekt som en starkare skattetillväxt 2022–2023 ger i kombination med en lägre befolkningsutveckling för Västerås. Ny skatteprognos för Västerås ökar skatteintäkterna med 83 mnkr inför 2023.

Arbetslösheten förväntas minska men effekten av detta sker långsamt. I den fortsatta konjunkturuppgången kommer sannolikt en hel del nya jobb skapas samtidigt som andra jobb rationaliseras bort. Kortsiktigt kan det leda till en ytterligare försvagning av matchningen på arbetsmarknaden. Nedan visas Västerås arbetslöshet i förhållande till riket:

RIKTADE STATS BIDRAG

Det finns även riktade statsbidrag till kommunerna inom flera områden. Utöver riktade bidrag direkt från staten så avser de största posterna bidrag från Skolverket och Migrationsverket med över 300 mnkr per år de senaste två åren. Totalt har de riktade statsbidragen omfattat ca 800 mnkr.

UTDELNING

Utdelningen från Västerås Stadshus AB till Västerås stad i årsplan 2022 uppgår till 28,4 mnkr, utöver detta så tillkommer utdelning från Mälarhamnar AB med 0,4 mnkr.

Under 2022 sker bolagsflyttar inom koncernen. Västerås Marknad och Näringsliv AB avvecklas som bolag och stor del av verksamheten går in i stadens egna förvaltning och Nya Västerås Flygplats AB lämnar Västerås Stadshus AB och läggs under Västerås stad eftersom Region Västmanland går in som delägare från 1 april 2022. Detta innebär att Västerås Stadshus AB kommer att producera en större utdelning till Västerås Stad under 2022 för att täcka de kostnader som flyttas till Västerås stad.

Med anledning av den bolagsflytt som beskrivs ovan så prognostiseras utdelningen från Västerås Stadshus AB till 55 mnkr årligen från 2023. Utöver detta erhåller Västerås stad 0,4 mnkr årligen i utdelning från Mälarhamnar AB. Detta innebär också att stadens nettokostnad förväntas öka med 26,5 mnkr.

3.3 Befolkningsutveckling

Det faktiska befolkningsutfallet per 31 november 2021 blev lägre än de planerade nivåer som staden tidigare räknat med. Befolkningen i Västerås ökade med 1 287 invånare jämfört med året innan, vilket ska jämföras med budgeterad ökning om 1 668 invånare. Det faktiska utfallet innebar en ökning om 0,8 procent jämfört med föregående år. Den lägre befolkningsökningen beror till stor del på ett lägre flyttnetto, där flyttströmmar från Västerås till övriga länet ökat i förhållande till tidigare år. Utfallet visar även en nedåtgående trend i flyttströmmar från övriga riket samt via invandring.

Antalet nyfödda 2021 (0 år) minskade i förhållande till föregående år (ca 70 barn) vilket påverkar prognosen framåt för stadens barn och unga.

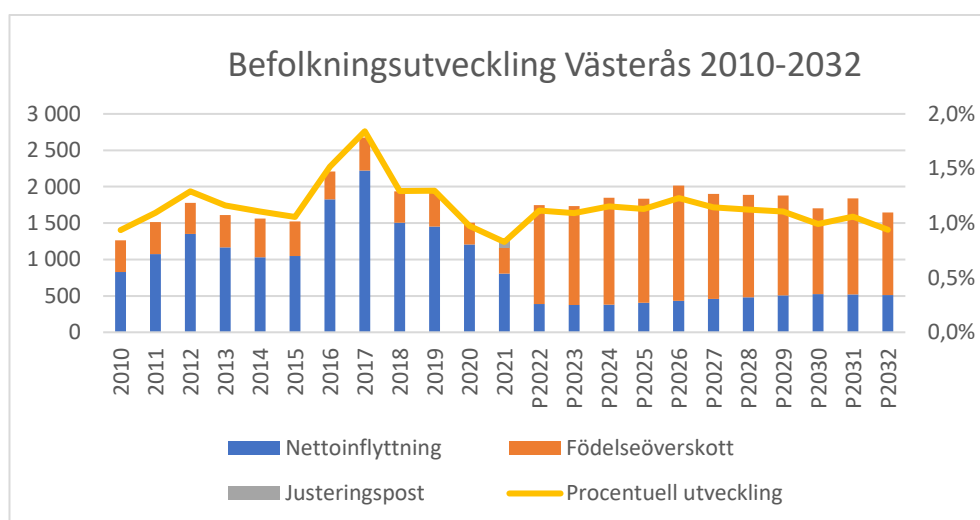

Bild ovan visar befolkningsutvecklingen i Västerås enligt utfall mellan åren 2010-2021 samt prognos (enligt mars 2022) för befolkningsutvecklingen mellan åren 2022-2032.

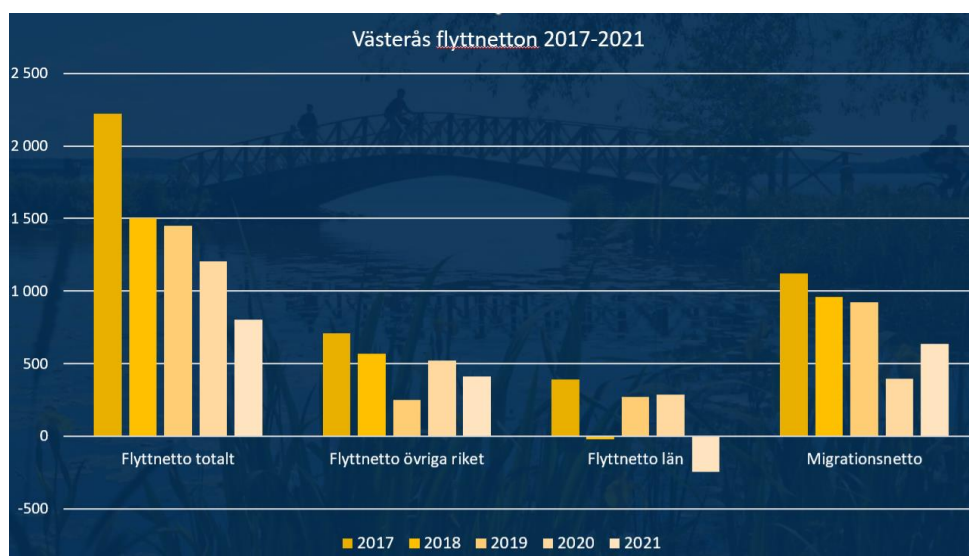

Bild ovan visar förändring av flyttnetton i förhållande till föregående år. Här syns en nedåtgående trend vad gäller flyttnettot de senaste åren (både totalt och inom respektive delkomponent).

Rådande läge i Ukraina innebär en osäkerhet i hur eventuella flyktingströmmar kan påverka befolkningmängden. Migrationsverkets högscenari, som nu är mest troliga scenari, indikerar på ett flyktingmottagande motsvarande 212 000 individer till Sverige under 2022. Vilket jämnt fördelat mellan Sveriges kommuner skulle innebära 3 000 flyktingar till Västerås. Effekt av detta har inte tagits med i ny befolkningsprognos från mars 2022, då osäkerhet råder och personerna initialt inte kommer skrivas i Sverige och därmed inte ingå i skatteunderlaget.

Befolkningsprognosen framtagen i mars visar att invånarantalet i Västerås stad kommer växa med ca 20 000 personer de kommande 10 åren. Det innebär en ökning om 13 procent totalt och i snitt 1,1 procent per år, att jämföra med prognosen som presenterades i mars 2021 där ökning i snitt per år var 1,5 procent.

Den arbetsföra delen av befolkningen ökar endast med ca 12 procent vilket är i paritet eller mindre än övriga åldersgrupper, vilket innebär att försörjningskvoten ökar, det vill säga de i arbetsför ålder måste försörja fler. Invånare i åldrarna 0–19 år ökar under snittet, cirka 11 procent. Den största ökningen sker bland den äldre befolkningen som är 80 år eller äldre, ca 42 procent.

Med anledning av det låga barnafödandet enligt utfall 2021 så sker en förändring i prognosframskridandet inom barn och unga framtagen i mars 2022. Störst skillnad ser vi inom åldrarna 1–5 år mellan åren 2022–2025, vilket illustreras av bilden nedan.

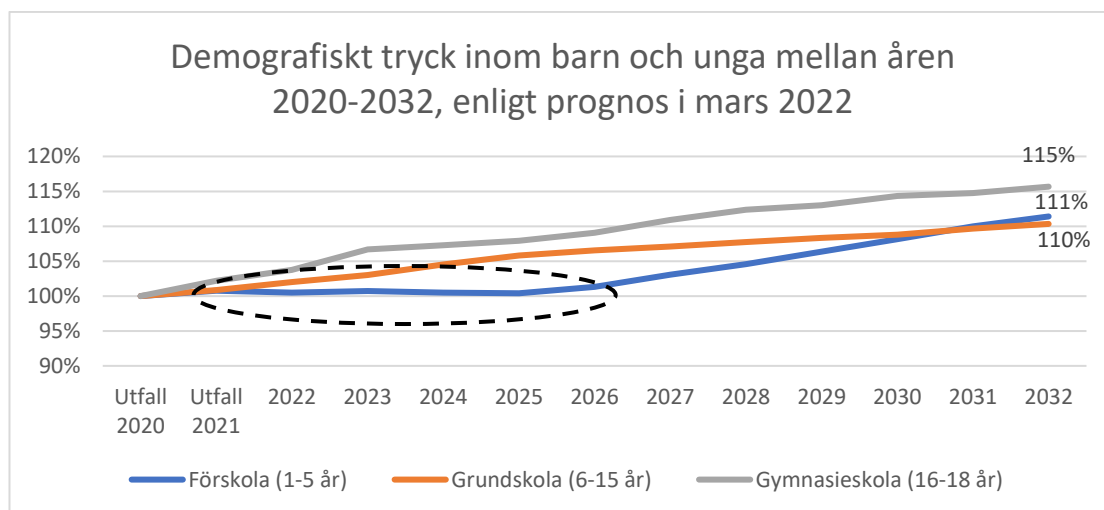

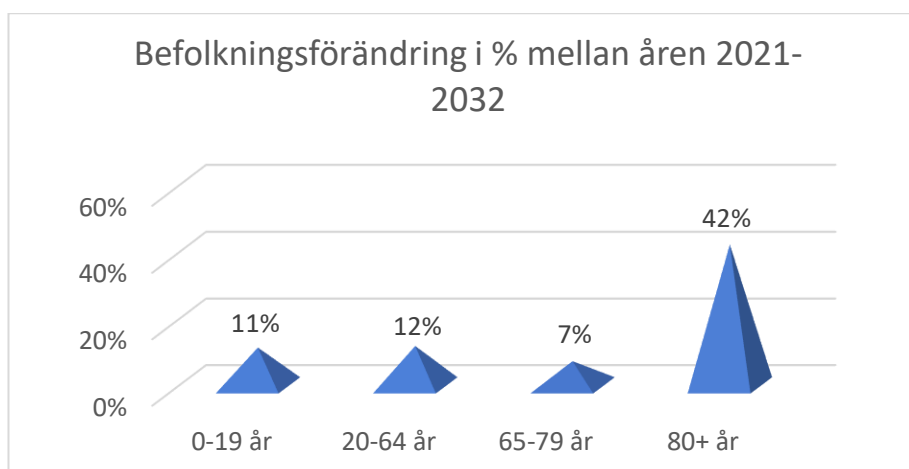
Bild ovan visar demografiskt tryck inom barn och unga under kommande planperiod enligt framtagen befolkningsprognos i mars 2022. Med anledning av det låga födelsetalet under 2021 så minskar det demografiska trycket inom förskola under perioden 2022–2025, vilket bilden illustrerar.

Bilden visar skillnaden i befolkningsökningstakt mellan åren. Den blå linjen representerar prognos framtagen i mars 2021 och den grå linjen representerar senaste prognosen från mars 2022.

Demografi	Utfall 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2032	Ökning 2021-2032	Ökning (%)
1-5 år	9 387	9 349	9 351	9 324	9 311	9 395	10 380	993	11%
6-15 år	18 760	18 964	19 137	19 423	19 665	19 806	20 540	1 780	9%
16-18 år	5 555	5 635	5 791	5 830	5 868	5 937	6 334	779	14%
19-64 år	91 014	92 079	93 121	94 311	95 471	96 722	101 931	10 917	12%
65-79 år	21 865	21 906	21 874	21 685	21 615	21 564	23 459	1 594	7%
80+ år	8 568	8 904	9 296	9 826	10 261	10 740	12 197	3 629	42%
Totalt antal invånare	156 838	158 585	160 318	162 165	163 999	166 015	176 873	20 035	13%
Befolkningsförändring	1 287	1 747	1 733	1 847	1 834	2 017	1 648		
Befolkningsförändring %	0,8%	1,1%	1,1%	1,2%	1,1%	1,2%	0,9%		

Befolkningsutveckling inom respektive åldersgrupp enligt prognos i mars 2022. Tabell som visar alla år mellan 2021-2032 finns under avsnitt 7 Bilagor.

Bilden visar Västerås befolkningsförändring i procent enligt senaste befolkningsprognosen (mars 2022) för olika åldersgrupper år 2032, jämfört med befolkningen 2021.

3.4 Resultatbudget 2023-2026

Planeringsinriktningen visar ett resultat under planperioden som motsvarar resultatmålet om 2,5% av skatteintäkter och utjämning exkl exploatering och realisationsvinster. Resultatet 2023 beräknas preliminärt till 249 mnkr och för kommande tre år till mellan 260–280 mnkr.

Under planeringsperioden är bedömningen att resultatet behöver nå 2,5 procent av skatteintäkter och utjämning exkl exploatering och realisationsvinster, som är det finansiella målet, för att kunna finansiera planerade investeringar. För att klara de preliminära resultatnivåerna krävs årliga effektiviseringar över perioden om ca 170 mnkr per år i snitt, men störts effektivisering krävs under 2023 (217 mnkr) och 2025 (237 mnkr) för att kunna efterleva resultatmålet.

Budgetreserven för Västerås stad 2023 omfattar 30 mnkr. Det handlar främst om att täcka oförutsedda kostnader, lägre skatteintäkter med mera. Under 2023 så är 10 mnkr av budgetreserven reserverad för att finansiera arbetet med att komma i fas med stadens detaljplaner, dessa medel finns inte längre reserverade from 2024 då arbetet med detaljplaner förväntas vara i fas. Samtidigt minskas resultatkravet på exploateringsverksamheten med 10 mnkr. Under resterande del av planeringsperioden förändras inte budgetreserven utan ligger fast på 30 mnkr.

Tabellen nedan visar det preliminära resultatet för den kommande planperioden.

Resultaträkning, mnkr	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	1 980,9	2 589,9	2 628,7	2 668,2	2 708,2
Verksamhetens kostnader	-10 796,6	-11 644,8	-11 996,0	-12 411,5	-12 886,1
Avskrivningar	-605,0	-683,7	-733,4	-755,8	-767,8
Verksamhetens nettokostnad	-9 420,8	-9 738,7	-10 100,7	-10 499,1	-10 945,7
Skatteintäkter	7 829,1	8 184,6	8 455,2	8 734,7	9 055,2
Generella statsbidrag och utjämning not 1	1 746,9	1 781,5	1 876,0	2 002,0	2 131,5
Verksamhetens resultat	155,2	227,4	230,4	237,6	241,0
Finansiella intäkter not 2	174,4	209,9	219,5	223,2	231,2
Finansiella kostnader not 3	-180,2	-188,1	-191,7	-192,4	-192,6
Summa finansnetto	-5,8	21,8	27,8	30,8	38,6
Resultat efter finansiella poster	149,4	249,2	258,3	268,4	279,6
Resultat i förhållande till skatteintäkter (%)	1,6%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%

Not 1 Kommunalskatt, generella statsbidrag och utjämning	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skatteintäkter	7 829,1	8 184,6	8 455,2	8 734,7	9 055,2
Inkomstutjämning	1 234,5	1 330,6	1 437,7	1 556,4	1 686,7
Kostnadsutjämning	-66,3	-46,8	-68,3	-77,4	-83,8
Regleringspost	394,3	317,0	327,1	344,8	351,6
Införandebidrag	20,4	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	-105,7	-106,6	-107,8	-109,0	-110,2
Fastighetsavgift	269,7	287,2	287,2	287,2	287,2
Summa	9 576,0	9 966,1	10 331,2	10 736,7	11 186,7
Ökning jfr bud	497,6	390,1	365,0	405,6	450,0
Ökning (%)	5,5%	4,1%	3,7%	3,9%	4,2%

Not 2 Finansiella intäkter	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Utdelning kommunala bolag	28,8	55,4	55,4	55,4	55,4
Utdelning kulturfonden	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteintäkter	142,6	154,5	164,1	167,8	175,8
Summa externa finansiella intäkter	174,4	209,9	219,5	223,2	231,2

Not 3 - Finansiella kostnader	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Räntekostnader	-111,0	-122,2	-132,2	-139,3	-145,9
Finansiell leasing, fastigheter	-66,8	-65,7	-59,2	-52,8	-46,4
Finansiell leasing, övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga räntekostnader, bankkostnader	-2,4	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Summa externa finansiella kostnader	-180,2	-188,2	-191,7	-192,4	-192,6

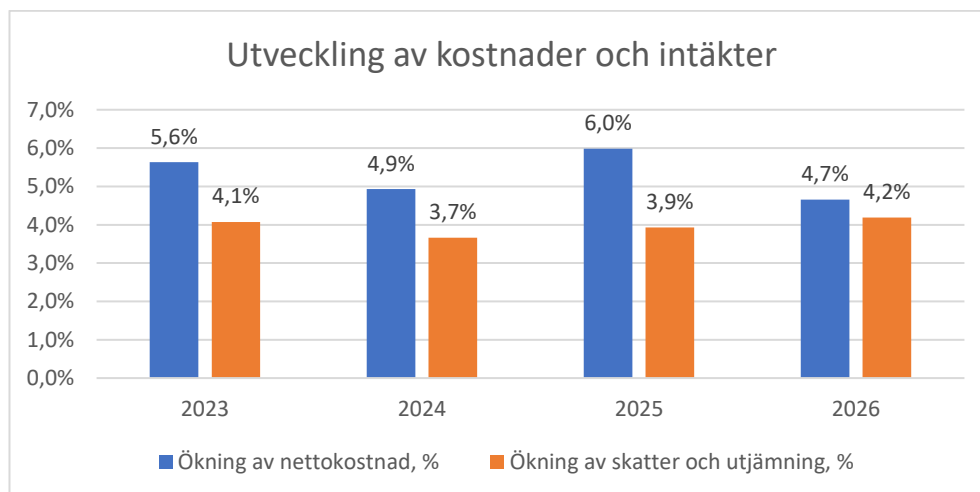
3.5 Beskrivning av intäcks- och kostnadsförändringar 2023–2026

Intäktsökningen för perioden är utifrån SKR:s februariprognos högre än vad som tidigare beräknats, framförallt för 2023. Intäkterna beräknas öka med 390,1 mnkr jämfört med budgeterade intäkter 2022. Jämfört med planering i årsplan 2022 så ökar intäkterna med 83 mnkr mer inför 2023, 49 mnkr mer inför 2024 för att inför 2025 minska med 16 mnkr jämfört med äldre prognos. Beräkningarna är baserade på att de generella bidragen är i enlighet med regeringens beslutade höstbudget för 2022. Beroende på beslut i riksdagen kan finansieringsbehovet för Västerås stad förändras.

Utdelningen från Stadshus AB höjs till 55 mnkr 2023 och ligger konstant över perioden. Utöver detta tillkommer en utdelning från Mälarhamnar om 0,4 mnkr.

Verksamheterna skola, vård och omsorg utgör ca 84 procent av nettokostnaderna av stadens budget 2022. De kommunala tjänsterna inom skola, vård och omsorg

utnyttjas i stor utsträckning av de som är i åldrarna 1–19 år samt över 80 år. Ny befolkningsprognos från mars pekar på en minskad volymökning främst inom åldrarna 1–19 jämfört med tidigare prognoser, men trots detta är behovet fortsatt stort under planperioden. Detta medför en ansträngd ekonomi eftersom de ökade volymerna i förskola, skola, äldreomsorg och insatser till personer med funktionsnedsättning tillsammans med löne- och prisökningarna samt en hög planerad investeringstakt kommer att kräva mer resurser än vad skatteintäkterna klarar av att finansiera, vilket illustreras av diagram nedan.

Kostnaden för det demografiska behovet under kommande planperiod är baserat på 2021 års planeringsunderlag och effekten av ny lägre befolkningsprognos är inte beaktat. Totalt bedöms det demografiska behovet omfatta 240,6 mnkr år 2023 för att sedan öka. Demografisk ersättning är en beräkning av kostnadsökningar, som baserar sig på att verksamheten bedrivs på samma sätt som tidigare och med genomsnittliga kostnader per kund. Västerås som är en växande stad har goda förutsättningar att ta vara på skalfördelar när volymerna ökar och producera den ökade volymen till en lägre kostnad per kund.

Behovet av ökade insatser för personer med funktionsnedsättning är en bedömning av hur många fler som är i behov av insatser och har inte direkt koppling till demografin. De ökade behoven för personer med funktionsnedsättning bedöms vara större än befolkningsökningen. Antalet boenden ökas varje år och även kostnaden för LSS ökar. Planering pågår för att bygga fler boenden till personkretsen, vilket medför kostnadsökningar.

Inför 2023 bedöms äldreomsorgens demografiska behov öka i paritet med året innan för att sedan minska från 2024. Det beror framförallt på att vissa boenden planeras att avvecklas när nya äldreboenden öppnat och dessutom bedöms behovet av hemtjänst minska något under kommande år i förhållande till tidigare.

Demografi och volymer per område, mnkr	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Total
Skolverksamhet	148,8	189,1	191,2	96,8	625,9
Äldreomsorg	37,4	2,8	16,8	11,4	68,4
Personer med funktionsnedsättning	26,8	38,1	26,8	13,8	105,5
Individ och familjeomsorg	18,0	16,9	18,4	18,4	71,7
Övrigt	9,6	10,1	9,1	9,1	37,9
Total	240,6	257,0	262,3	149,5	909,4
<i>varav lokaler och boenden</i>	<i>85,5</i>	<i>156,1</i>	<i>154,5</i>	<i>47,9</i>	<i>444,0</i>

SKR gör bedömning på pris- och löneförändringar för att kunna räkna förändringar av kostnader i fasta priser. Enligt ny prognos from 17 februari förväntas personalkostnaderna och kostnaderna för övrig förbrukning utvecklas enligt nedan. Effekt av nytt pensionsavtal (AKAP-KR beskrivet längre ner) är inte medtagna i dessa siffror, effekt syns först i och med prognos i april.

Prisindex kommunal verksamhet [PKV]	2023	2024	2025	2026
Personalkostnad*	3,4	2,1	3,4	3,4
Övrig förbrukning	1,7	2,1	2,4	2,4
Prisindex kommunal verksamhet	2,9%	2,1%	3,1%	3,1%

* inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering

I planeringsförutsättningarna finns även tidigare beslutade satsningar, ökade kapitalkostnader för infrastrukturinvesteringar samt ökade kostnader utöver prisindex för kollektivtrafiken medtaget.

Nämnderna behöver tillsammans fortsätta att arbeta med åtgärder för att möta olika kostnadsökningar. Under 2023 bedöms det finnas ett finansieringsbehov på 217 mnkr för att nå resultatmålet om 2,5 procent, dvs ett resultat på 249 mnkr. För 2024 tillkommer ytterligare effektiviseringar om 138 mnkr och för 2025 ytterligare 237 mnkr. Detta förutsatt efterlevnad av resultatmål om 2,5 procent.

Nedan redovisas förändringarna i de ekonomiska förutsättningarna:

Förändring jämfört med budget föregående år, mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Total 2023–2026
Skatteintäktsökning	390,1	365,0	405,6	450,0	1610,8
Finansnetto förändring	27,6	6,1	3,0	7,8	44,5
Skatt och finansnetto	417,7	371,1	408,6	457,9	1655,2
Kostnader					
Demografisk effekt	-240,6	-257,0	-262,3	-149,5	-909,4
Pris- och löneökning	-273,6	-204,6	-323,7	-342,7	-1144,7
Effektiviseringsbehov	216,8	138,3	237,3	78,7	671,1
Kompensation investeringar	-19,1	-19,8	-19,7	-18,1	-76,7
Effekt av tidigare beslut	-1,0	8,3	3,4	0,0	10,7
Justerat resultatkrav exploatering, fastighet	0,0	-10,0	-20,0	0,0	-30,0
Kollektivtrafik ökad kostnad	-6,4	-6,6	-6,8	-6,8	-26,6
Övriga kostnadsökningar	6,3	-4,1	-0,2	-1,9	0,1
Justerat externa finansposter	-0,2	-6,4	-6,4	-6,4	-19,5
Summa kostnadsökning inkl besparing	-317,9	-362,0	-398,4	-446,6	-1524,9
Resultat	249,2	258,3	268,4	279,6	1055,5
Resultat (% av skatt och utjämnings)	0,0	0,0	0,0	0,0	
Budgetreserv	30,0	30,0	30,0	30,0	

KOSTNADSFÖRÄNDRING 2023 PGA TIDIGARE BESLUT

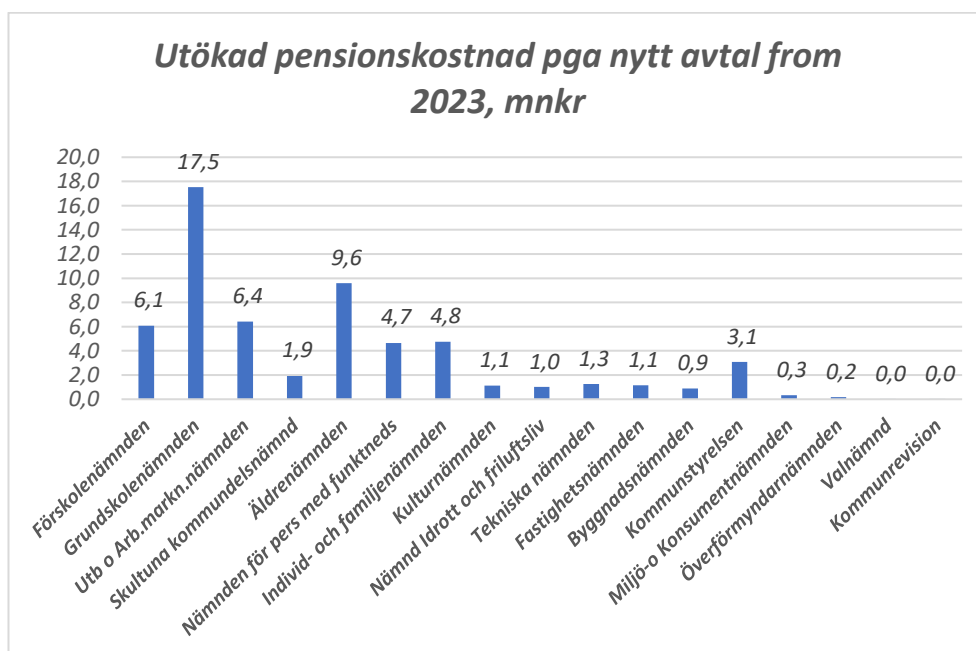
Tillfällig satsning 2022 för scenkonstbiennial lyfts bort under 2023, utöver det så tillskjuts 1 mnkr för att finansiera utökade avskrivnings och räntekostnader kopplade till planerade investeringar i hamnen samt ökad ram för tjänst inom samhällsbyggnadsprocessen. Under perioden 2024–2026 så har kommunstyrelsen beslutat att godkänna en ansökan om utomhus-SM med ett ettårigt tillskott för arrangemanget. Utöver detta erhålls medel för ökade kostnader för hamnens investeringar samt så försvinner tillfällig satsning kring trygghetsskapande insatser och medel för extra satsning kring detaljplaner.

Beslutad satsning/kostnadsökning	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Totalt 2023–2026	Kommentar
Hamnen		1,0	1,7	1,6		4,3	Årsplan 2020 Årsplan 2021
Detaljplaner			-10,0			-10,0	
Fredriksbergsbadet	3,4					0,0	Beslut i KS Beslut i KS 20190403 Beslut i KS ärende 2021/00478 Beslut i KS 2021/02303
Scenkonstbiennial	2,0	-2,0				-2,0	
Utomhus-SM			5,0	-5,0		0,0	
Trygghetsskapande insatser (två tjänster)	5,0		-5,0			-5,0	
Samhällsbyggnadsprocessen (en tjänst)		2,0				2,0	
Summa kostnad	10,4	1,0	-8,3	-3,4	0,0	-10,7	

KOSTNADSÖKNING PGA NYTT PENSIONSAVTAL (AKAP-KR)

SKR som är kommunerna arbetsgivarrepresentant har slutit ett nytt pensionsavtal som börjar gälla from 1 januari 2023. Avtalet är helt premiebestämt. Detta avtal är gynnsamt för arbetstagaren och kommer innebära att pensionsavsättningen höjs med 1,5 procent jämfört med de äldre avtalen. Enligt tidiga prognosbedömningar från KPA så bedöms Västerås stads pensionskostnader öka med ca 60 mnkr från och med 2023, men kostnadsökningen kan bli högre då osäkerhet finns kring effekt på anställda som idag har ett pågående intjänande av förmånsbestämd ålderspension.

Då detta avtal är något som kommunernas egna representanter slutit så finns det idag inga indikatorer på statlig kompensation för dessa kostnadsökningar. Det innebär att dessa ökade kostnader kommer behöva finansieras inom befintlig ram. Nedan är en bild som visar hur dessa 60 mnkr skulle fördelas per nämnd baserat på faktiska PO-kostnader 2021.

4. INVESTERINGAR

Västerås stad befinner sig i en period med höga investeringsnivåer. Tidigare har genomförandegraden av investeringarna varit låg, 50–60 procent. Under 2021 så var genomförandegraden 69 procent av investeringsbudgeten 2021. Men i investeringsutfallet så ingick 200 mnkr som avsåg köp av fastigheter från Mimer och som inte var budgeterade. Så i förhållande till planerad investeringsplan så är den faktiska genomförandegraden endast 56 procent under 2021. I kommande planperiod har den uppsatta investeringsramen begränsats i förhållande till totala beloppet för ingående investeringar, vilket förväntas innebära att genomförandegraden blir högre.

Inför uppdatering av Västerås stads långsiktiga finansiella analys har en reviderad investeringsplanering tagits fram och det är den som ligger till grund för siffrorna som presenteras för år 2027-2032.

Föreslagen investeringsbudget för år 2023 är 2 023 mnkr och för perioden 2023–2027 totalt 7 967 mnkr. Bedömningen av investeringsbehoven för 2023-2026 är i linje med Årsplan 2022 och för 2027 -2032 baserat på den långsiktiga finansiella analys som tas fram tillsammans med PwC.

Välfärdsinvesteringar i skolor, förskolor, äldreboenden, gruppboenden, idrottsanläggningar med mera är den största delen i investeringsplanen, med lokaler för skolor och förskolor som den största posten. Det enskilt största projektet är Mälarporten, ett nytt stationsområde för Västerås, där planering och förprojektering pågår för ett nytt resecentrum som första etapp. Beloppen inkluderar även exploateringsinkomster som förutses under planperioden.

Planerade investeringar innebär också ökade driftskostnader för verksamheten, i form av ökade hyreskostnader, mediakostnader, eventuellt ökad verksamhet med mera. Utöver detta tillkommer ökade kostnader till fristående utförare av skolverksamhet när Västerås stads kostnadsnivå ökar.

Driftskostnadskonsekvenserna kommer året efter att investeringen är färdigställd och tagen i bruk. Det är viktigt att Västerås stads investeringsnivå anpassas till kommunens finansiella situation, ekonomi och ekonomiska resultat. Detta för att ekonomin ska vara långsiktigt hållbar.

Investeringsplanen och planerade inhyrningar bedöms medföra tillkommande hyres- och kapitalkostnader på ca 420 miljoner kronor 2023–2027, efter avdrag för avgående lokaler. För den efterföljande femårsperioden så bedöms motsvarande tillkommande kostnader uppgå till närmare 480 miljoner kronor, exklusive eventuella behov av inhyrningar.

Nämnderna har i uppdrag att i planeringsunderlagen redovisa vilka investeringar de tänker genomföra utifrån beslutad investeringsplan 2023–2026 samt komplettera med 2027–2032 med utgångspunkt från upptagna investeringar i långtidsprognosen. Driftskostnadskonsekvenser av planerade investeringar respektive år ska lyftas fram.

Eventuella tillkommande behov ska också kommenteras och hur dessa är tänkta att finansieras. Prioriteringsordning ska framgå och om det är investering utifrån volym eller upprustningsbehov (reinvestering). Även objekt som lämnas och den kostnadsminskning det ger behöver framgå. För de investeringar som fastighetsnämnden genomför på uppdrag från annan nämnd, genomförs planeringen för vilka anläggningar som ska prioriteras i investeringsplanen och tidsplaneringen för projekten tillsammans med beställande nämnd. Fastighetsnämnden ansvarar för investeringsplanen.

Netto förändring hyra/kapitalkostnad, mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Totalt 2023–2027
Fastighetsnämnden	43,0	60,3	89,7	44,6	25,6	263,3
Fastighetsnämnden, projekt Mälarporten	0,2	0,0	1,7	2,7	0,3	4,9
Kommunstyrelsen	4,9	4,9	4,9	4,9	2,0	21,7
Förskolenämnden	1,4	3,8	4,2	2,9	1,5	13,9
Grundskolenämnden	2,1	4,4	11,6	2,2	2,2	22,5
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	1,4	0,9	2,1	0,8	0,8	6,0
Skultuna kommunalnämnd	0,1	0,1	0,1	0,1	1,0	1,5
Äldrenämnden	0,5	1,4	0,5	1,4	1,3	5,0
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,5
Individ- och familjenämnden	3,1	0,8	0,3	0,3	0,3	4,8
Kulturnämnden	1,2	0,9	0,7	0,7	1,5	5,0
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	1,3	0,9	2,5	1,4	1,8	7,8
Tekniska nämnden, ordinarie investeringar	1,9	2,1	1,9	2,3	2,7	10,9
Tekniska nämnden, gatuunderhållsinvesteringar	4,3	4,5	4,6	4,7	5,4	23,5
Tekniska nämnden, strategiska investeringar	5,7	6,8	6,2	6,3	5,2	30,3
Miljö- och konsumentnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investering exkl. exploatering	71,5	92,3	131,3	75,7	51,8	422,6
Fastighetsnämnden, exploatering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastighetsnämnden, strategiska markförvärv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa exploatering och markförvärv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA INVESTERINGAR	71,5	92,3	131,3	75,7	51,8	422,6

FÖRÄNDRING HYRA/KAPITALKOSTNAD: FASTIGHETNÄMNDENS INVESTERINGAR OCH INHYRNINGAR 2023-2027

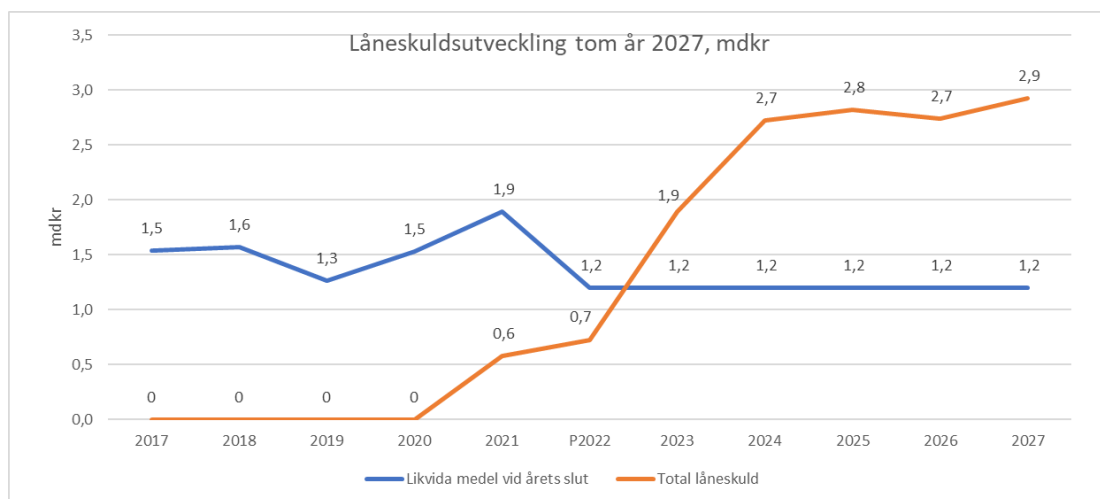
Netto förändring hyra/kapitalkostnad, mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Totalt 2023–2027
Grundskola (inkl. Skultuna kommunalnämnd)	11,6	32,1	52,1	14,5	8,0	118,3
Grundskola - GSN	11,6	26,9	46,9	14,5	8,0	107,8
Grundskola - SKN	0,0	5,3	5,3	0,0	0,0	10,5
Förskola (inkl. Skultuna kommunalnämnd)	14,5	15,4	20,6	2,2	2,5	55,2
Förskola - FSN	14,5	14,4	19,6	2,2	2,5	53,3
Förskola - SKN	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0	2,0
Gymnasieskola	0,7	0,1	-0,2	3,7	0,3	4,6
Idrottsfastigheter	2,4	3,1	1,3	6,3	0,0	13,0
Kulturfastigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9	3,9
Boenden - Äldrenämnden	10,6	3,9	10,6	14,0	6,3	45,4
Boenden - Nämnden för personer m funktionsnedsättning	1,6	2,8	2,2	2,5	1,5	10,7
Boenden - Individ och familj	0,4	0,4	0,4	0,4	0,2	1,9
Övriga fastighetsinvesteringar	1,3	2,5	2,5	1,1	2,9	10,3
Hamnens utveckling	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extern hyra	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Projekt Mälarporten (Resecentrum, Etapp 1)	0,2	0,0	1,7	2,7	0,3	4,9
Summa exkl. exploatering	43,2	60,3	91,4	47,3	25,9	268,2
Fastighetsnämnden, exploatering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastighetsnämnden, strategiska markförvärv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa exploatering och markförvärv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA FASTIGHETSNÄMNDEN	43,2	60,3	91,4	47,3	25,9	268,2

Nämndernas investeringsbudget, mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Totalt 2023-2027
Fastighetsnämnden	1 253,0	1 078,3	439,7	466,9	1 483,0	4 720,9
Fastighetsnämnden, projekt Mälarporten	128,8	332,8	428,1	209,3	-819,7	279,4
Kommunstyrelsen	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	90,0
Förskolenämnden	33,3	36,4	25,5	13,5	10,0	118,7
Grundskolenämnden	38,3	100,6	19,4	20,2	25,0	203,5
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	8,2	18,0	7,0	7,1	10,0	50,3
Skultuna kommunalnämnd	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	5,0
Äldrenämnden	12,0	4,0	12,0	12,0	5,0	45,0
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	2,4	2,9	2,4	2,4	5,0	15,1
Individ- och familjenämnden	7,1	2,6	2,6	2,6	0,5	15,9
Kulturnämnden	11,5	10,0	10,0	14,0	15,0	60,5
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	22,2	64,0	38,8	16,0	9,0	150,0
Tekniska nämnden, ordinarie investeringar	39,7	34,5	39,8	40,9	40,9	195,9
Tekniska nämnden, gatuunderhållsinvesteringar	52,0	53,0	54,0	55,0	56,0	270,0
Tekniska nämnden, strategiska investeringar	147,4	133,5	138,9	70,5	107,5	597,3
Miljö- och konsumentnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investering exkl. exploatering	1 774,9	1 889,5	1 237,2	949,4	966,2	6 817,4
Fastighetsnämnden, exploatering	198,5	79,7	79,1	61,2	481,5	900,0
Fastighetsnämnden, strategiska markförvärv	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	250,0
Summa exploatering och markförvärv	248,5	129,7	129,1	111,2	531,5	1 150,0
SUMMA INVESTERINGAR	2 023,4	2 019,2	1 366,3	1 060,6	1 497,7	7 967,4

Fastighetsnämnden, investering per verksamhet, mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Totalt 2023-2027
Grundskola (inkl. Skultuna kommunalnämnd)	767,7	608,8	213,7	145,3	221,2	1 956,6
Grundskola - GSN	671,1	566,8	213,7	145,3	221,2	1 818,0
Grundskola - SKN	96,6	42,0	0,0	0,0	0,0	138,6
Förskola (inkl. Skultuna kommunalnämnd)	242,2	186,6	64,4	46,2	74,9	614,3
Förskola - FSN	221,2	176,8	64,4	46,2	74,9	583,5
Förskola - SKN	21,0	9,8	0,0	0,0	0,0	30,8
Gymnasieskola	35,7	60,9	4,2	5,6	268,1	374,5
Idrottsfastigheter	60,2	74,9	16,1	0,0	332,2	483,4
Kulturfastigheter	0,0	0,0	0,0	70,0	21,0	91,0
Boenden (äldrenämnden m.m.)	35,4	39,6	59,9	129,9	118,3	382,9
Boenden (individ och familj)	4,5	4,5	4,5	4,5	1,9	19,8
Övriga fastighetsinvesteringar	78,4	65,1	49,0	52,5	375,2	620,2
Hamnens utveckling	6,0	8,0	18,0	3,0	4,6	39,6
Extern hyra, hamnen	23,0	30,0	10,0	10,0	65,6	138,6
Projekt Mälarporten (Resecentrum, Etapp 1)	128,8	332,8	428,1	209,3	-819,7	279,4
Summa investering exkl. exploatering	1 381,8	1 411,1	867,8	676,2	663,3	5 000,3
Fastighetsnämnden, exploatering	198,5	79,7	79,1	61,2	481,5	900,0
Fastighetsnämnden, strategiska markförvärv	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	250,0
Summa exploatering och markförvärv	248,5	129,7	129,1	111,2	531,5	1 150,0
SUMMA INVESTERINGAR FASTIGHETSÄMNDEN	1 630,3	1 540,8	996,9	787,4	1 194,8	6 150,3

4.1 Finansiering av investeringar

Staden har en omfattande investeringsplan de kommande åren. För att klara av att finansiera investeringarna samt behålla en sund ekonomi så krävs att de finansiella målen uppfylls. Det budgeterade resultatet för 2022 uppgår till 1,6 procent av skatteintäkter, utjämning och bidrag och omfattar 149,4 mnkr. I planeringsinriktningen föreslås årets resultat 2023 att budgeteras till 249,2 mnkr, vilket motsvarar 2,5 procent av skatter och utjämning exkl realisationsvinster och exploateringsintäkter. Västerås stad har ett finansiellt mål som säger att nettouplåningen inte ska överstiga 3 mdkr för egen räkning, och för att klara det har bedömningen gjorts att resultatet i resultaträkningen behöver öka till 2,5 procent av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag. Med resultatnivåer motsvarande 2,5 procent och planerade investeringsnivåer så bedöms målet klaras under kommande planperiod. Nedan speglas stadens egen låneskuldutveckling.

Utifrån den uppställda investeringsramen bedöms nettoinvestering inklusive försäljning av anläggningstillgångar omfatta ca 8 mdkr mellan 2023 och 2027. De största investeringsnivåerna planeras under 2023–2024 för att sedan trappas av något. Men investeringsplaneringen ligger på en hög nivå under planperiodens alla kommande år.

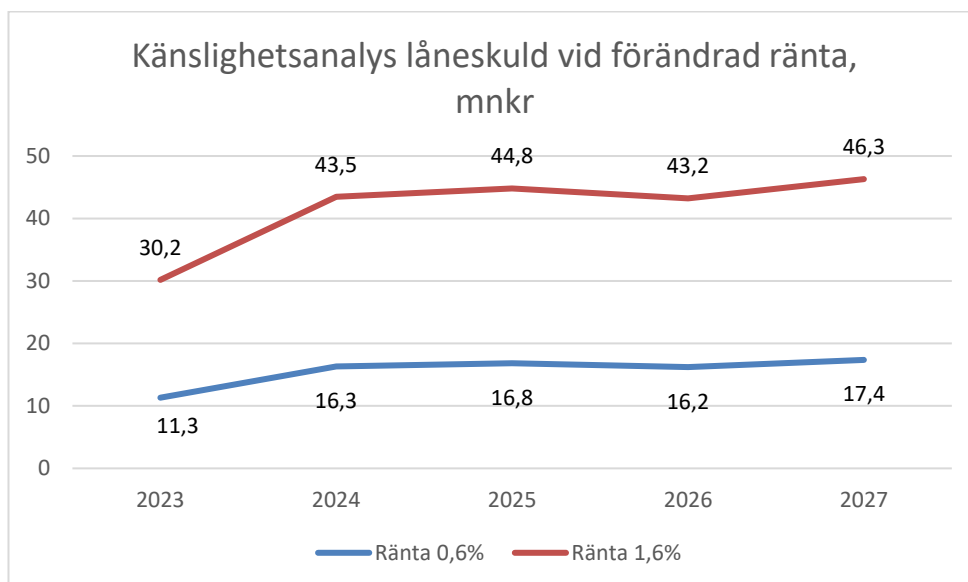
Totalt beräknas den årliga egna finansieringen vara cirka 750 mnkr 2023 och ökar till drygt 1 150 mnkr under perioden. Lånebehovet begränsas av att fastighetsförsäljningar och exploateringar förväntas bidra till ett bättre resultat under perioden. I kassaflödesanalysen har det antagits att försäljning av anläggningstillgångar och resultat från exploateringsverksamhet bidrar med cirka 160 mnkr per år. Avskrivningarna bedöms öka med ca 30–40 mnkr per år.

Västerås stads långsiktiga finansiella mål för skuldsättningen är att stadens nettouplåning för egen räkning inte ska överstiga 3 miljarder kronor. 2021-12-31 hade Västerås stad cirka 1,9 mdkr i likvida tillgångar (likviditet och likviditetsfond).

Det innebär en ökning jämfört med 2020-12-31. I de likvida tillgångarna räknas inte pensionsfonden, kulturfonden eller Asköviksfondens medel in eftersom de har avgränsat syfte.

Planen är att Västerås stad ska ha en likviditet på 1,2 mdkr. Lånenivån blir därmed cirka 2,9 mdkr för planperioden, vilket motsvarar cirka 17,4 mnkr i räntekostnad vid en ränta om 0,6 procent. Ökar genomförandegraden av investeringar påverkas lånebehovet, och även räntekostnaden. En hög låneskuld ökar även känsligheten för ränteändringar, nedan diagram belyser räntekänsligheten vid en ränteökning till 1,6%.

Osäkerheter i omvärlden kring kriget i Ukraina och indikationer från centralbanken i Sverige och övriga centralbanker i omvärlden att höja räntorna gör att detta behöver följas under året.

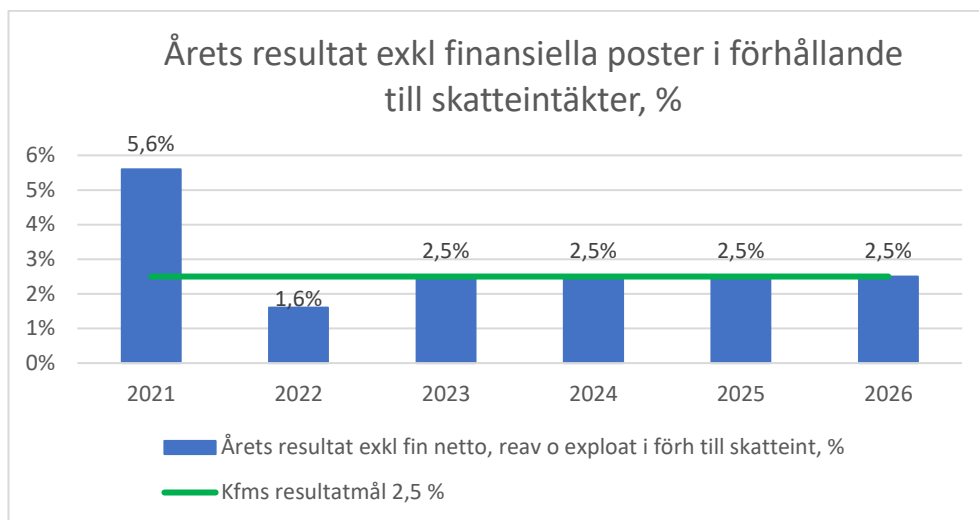
5. FINANSIELLA MÅL OCH KÄNSLIGHETSANALYS

5.1 Finansiella mål

Västerås stad har tre finansiella mål, som behöver uppfyllas för att staden ska ha en långsiktigt hållbar ekonomi.

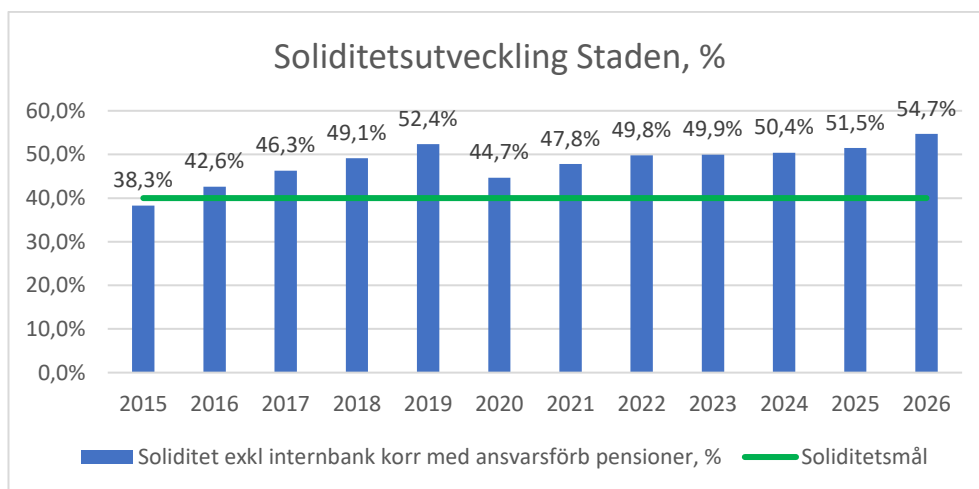
Årets resultat exklusive realisationsvinster och exploateringsintäkter ska över tid uppgå till minst 2,5 procent av skatteintäkter och utjämning.

- Resultat 2021 exklusive jämförelsestörande poster uppgick till 5,6 procent av skatter och generella bidrag.
- Beslutad budget för 2022 innebär ett resultat om 1,6 procent.
- För perioden 2023–2026 är bedömningen att resultatet behöver budgeteras till 2,5 procent respektive år för att kunna finansiera ökade investeringar.

Stadens soliditet (inkl samtliga pensionsförpliktelser och exkl internbanken) ska uppgå till minst 40 procent.

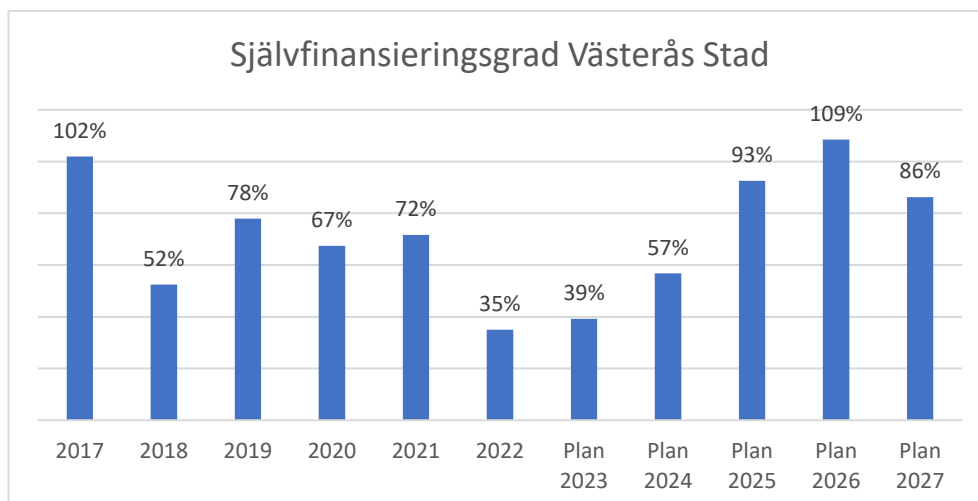
- I bokslut 2021 uppgick soliditeten till 47,8 procent.
- Det finns risk att soliditeten försämras om resultatnivåerna inte bibehålls eller om stadens investeringstakt ökar.

Stadens nettouplåning för egen räkning ska inte överstiga 3 miljarder kronor.

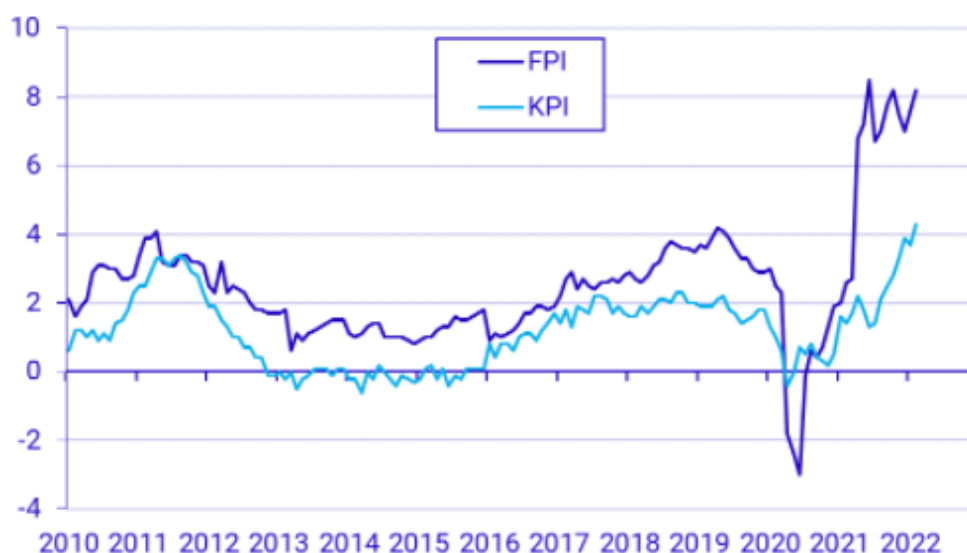
- Västerås stads egen upplåning var 575 mnkr vid årsbokslutet för 2021.
- Med gällande investeringsramar 2023–2026 bedöms stadens nettouplåning (låneskuld - likviditet) för investeringarna uppgå till 1,5 mdkr vid slutet av 2026.

Självfinansieringsgrad av investeringarna, det vill säga det som kan finansieras genom resultat, försäljning av anläggningar, exploateringsresultat och befintliga avskrivningar är enligt preliminär planering för 2023–2027 ca 70 procent i snitt över perioden.

5.2 Byggbkostnadsindex och konsumentprisindex

Byggbkostnadsindex mäter kostnadsförändringar för produktionsfaktorer i bostadsbyggande. Inräknat är material av olika slag, som utrustning, löner, transporter med mera. Indexet tar inte hänsyn till marknadssituationen utan baseras på mätningar av en mängd varor och löner. Indextal beräknas för flerbostadshus, gruppbyggda småhus och jordbruksbyggnader, både totalt och för viktigare kostnadslag. Konsumentprisindex mäter den genomsnittliga prisutvecklingen för hela den privata inhemska konsumtionen, de priser konsumenten faktiskt betalar. KPI är det vanliga måttet för kompensations- och inflationsberäkningar i Sverige. Enligt senaste mätningarna (februari 2022), som anger procentuell utveckling jämfört med samma period föregående år, så kan vi nu se en kraftig prisökning. Vilket styrker den oro som finns just nu i omvärlden. Detta hålls under uppsikt framåt.

5.3 Känslighetsanalys

I tabellen nedan redovisas en känslighetsanalys för hur mycket skatteintäkterna förändras med 100 fler eller färre invånare och hur mycket skatteintäkterna ökar med en förändrad skattesats.

Byggkostnadsindex och konsumentprisindex ökar med anledning av osäkerhet som råder runt om i världen med anledning av kriget i Ukraina. Även utbudet av material minskar med anledning av osäkerheten i omvärlden, vilket också bidrar till prisutveckling samt kan försvåra och fördyra planerade projekt. Något som kommer följas framåt och behöva beaktas i nämndernas planeringsunderlag.

Känslighetsanalys 2023	Belopp
Skatteintäkter, mnkr	
Skatteintäktsökning 100 personer	6,3
Skatteintäktsminskning 100 personer	-6,3
Skatteintäkt, kr per person	62 960
Skatteintäktsökning, mnkr	
Ökning med 10 öre	40,2
Ökning med 20 öre	80,4
Ökning med 35 öre	140,7
Ökning med 45 öre	180,9
Ökning med 50 öre	201,0

6. NÄMNDERNAS PLANERINGSUNDERLAG

Nämndernas planeringsunderlag ska beskriva de största utmaningarna för verksamheten under kommande planperiod i förhållande till förändrade lagkrav eller andra omvärldseffekter som kan påverka arbetet och nämndens ekonomi. Ukrainakriget och dess eventuella effekter på stadens verksamheter är ett exempel på vad nämnderna ska belysa.

Underlaget ska också redovisa demografi och volymer samt hur demografin påverkar verksamheten hos nämnden under kommande planperiod.

Ekonomiska förutsättningar och behov ska presenteras av nämnderna utifrån demografi och volym, driftskonsekvenser till följd av planerade investeringar, beslutade satsningar och kostnadsökningar utifrån lagkrav eller liknande samt ambitionsökningar som nämnden själva ser behov av.

Nämnden ska presentera en känslighetsanalys av en 1 procentig lön- och prisökning inför kommande år samt andra kostnader som är väsentliga för nämnden och där osäkerhet i prisnivå finns (exempelvis livsmedel).

Nämnden ska presentera förändringar av riktade statsbidrag under kommande planperiod.

Nämnden ska presentera vilka förändringar som föreslås i jämförelse med nuvarande taxor och avgifter inför kommande planperiod. En jämförelse med andra kommuner ska bifogas vid förslag om större förändringar.

Även investeringsplanen för 2023–2032 ska redovisas där ökad hyra och ökade driftskonsekvenser ska speglas. Prioriteringsordning ska framgå och om det är investering utifrån volym eller upprustningsbehov (reinvestering). Även objekt som lämnas och därmed minskade kostnader behöver framgå. Finns eventuella utökade investeringsbehov mot gällande investeringsplan ska dessa speglas samt hur dessa är tänkta att finansieras. Driftskostnadskonsekvenser av planerade investeringar är i fokus!

Planeringsunderlaget ska utformas enligt anvisningar i Hypergene.

7. Bilagor

BEFOLKNINGSÖKNING MELLAN 2021-2032 (ENLIGT BEFOLKNINGSPROGNOS MARS 2022)

<u>Demografi</u>	<u>Utfall</u> <u>2021</u>	<u>Prognos</u> <u>2022</u>	<u>Prognos</u> <u>2023</u>	<u>Prognos</u> <u>2024</u>	<u>Prognos</u> <u>2025</u>	<u>Prognos</u> <u>2026</u>	<u>Prognos</u> <u>2027</u>	<u>Prognos</u> <u>2028</u>	<u>Prognos</u> <u>2029</u>	<u>Prognos</u> <u>2030</u>	<u>Prognos</u> <u>2031</u>	<u>Prognos</u> <u>2032</u>	<u>Ökning</u> <u>2021-</u> <u>2032</u>	<u>Ökning</u> <u>(%)</u>
1-5 år	9 387	9 349	9 351	9 324	9 311	9 395	9 554	9 697	9 872	10 050	10 235	10 380	993	11%
6-15 år	18 760	18 964	19 137	19 423	19 665	19 806	19 910	20 039	20 154	20 236	20 403	20 540	1 780	9%
16-18 år	5 555	5 635	5 791	5 830	5 868	5 937	6 043	6 132	6 171	6 253	6 279	6 334	779	14%
19-64 år	91 014	92 079	93 121	94 311	95 471	96 722	97 802	98 754	99 643	100 315	101 154	101 931	10 917	12%
65-79 år	21 865	21 906	21 874	21 685	21 615	21 564	21 559	21 760	22 098	22 548	23 033	23 459	1 594	7%
80+ år	8 568	8 904	9 296	9 826	10 261	10 740	11 155	11 489	11 773	11 976	12 100	12 197	3 629	42%
Totalt antal invånare	156 838	158 585	160 318	162 165	163 999	166 015	167 917	169 804	171 683	173 388	175 225	176 873	20 035	13%
Befolkningsförändring	1 287	1 747	1 733	1 847	1 834	2 017	1 902	1 887	1 879	1 704	1 838	1 648		
Befolkningsförändring %	0,8%	1,1%	1,1%	1,2%	1,1%	1,2%	1,1%	1,1%	1,1%	1,0%	1,1%	0,9%		

BEFOLKNINGSÖKNING MELLAN 2021-2031 (INDELAD I VERKSAMHETER ENLIGT KOSTNADSUTJÄMNINGEN)

<u>Verksamhet</u>	<u>Demografi</u>	<u>Utfall</u> <u>2021</u>	<u>Prognos</u> <u>2022</u>	<u>Prognos</u> <u>2023</u>	<u>Prognos</u> <u>2024</u>	<u>Prognos</u> <u>2025</u>	<u>Prognos</u> <u>2026</u>	<u>Prognos</u> <u>2032</u>	<u>Ökning</u> <u>2021-</u> <u>2032</u>	<u>Ökning</u> <u>(%)</u>
Förskola samt pedagogisk omsorg	1-5 år	9 387	9 349	9 351	9 324	9 311	9 395	10 380	993	11%
Förskoleklass	6 år	1 845	1 907	1 932	1 971	1 979	1 940	2 045	200	11%
Fritidshem	6-12 år	13 168	13 337	13 453	13 628	13 778	13 879	14 212	1 044	8%
Grundskola	7-15 år	16 915	17 057	17 206	17 452	17 687	17 866	18 495	1 580	9%
Gymnasieskola	16-18 år	5 555	5 635	5 791	5 830	5 868	5 937	6 334	779	14%
Äldreomsorg	65-79 år	21 865	21 906	21 874	21 685	21 615	21 564	23 459	1 594	7%
Äldreomsorg	80+ år	8 568	8 904	9 296	9 826	10 261	10 740	12 197	3 629	42%
Totalt antal invånare	0-100 år	156 838	158 585	160 318	162 165	163 999	166 015	176 873	20 035	13%

KASSAFLÖDESANALYS MELLAN 2023–2027

Kassaflödesanalys, mnkr	P2022	2023	2024	2025	2026	2027	2023-2027
Finansiering							
Årets budgeterade resultat		227	230	238	241	284	1 220
Årets resultat finansiella poster		22	28	31	39	0	119
Likviditetspåverkan exploateringsverksamhet		-120	172	163	7	116	338
Justering för avskrivningar		684	733	756	768	818	3 759
Justering för ej likvidpåverkande poster (finansiell leasing)		-167	-164	-148	-143	-143	-764
Justering för förändring pensionsavsättning		107	89	134	131	131	592
Summa finansiering		753	1 088	1 173	1 043	1 206	5 263
Investering i materiella anläggningstillgångar		-2 023	-2 019	-1 366	-1 061	-1 498	-7 967
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		100	100	100	100	100	500
Investering i aktier och andelar							
Summa Investeringsverksamhet		-1 923	-1 919	-1 266	-961	-1 398	-7 467
Upplåning	725	1 161	831	84	-99	192	2 169
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		1 161	831	84	-99	192	2 169
Årets kassaflöde		-9,2	0,4	-9,5	-16,7	0,0	-35,0
Likvida medel vid årets början	1 200	1 200	1 191	1 191	1 182	1 165	
Likvida medel vid årets slut	1 200	1 191	1 191	1 182	1 165	1 165	
Självfinansieringsgrad		39%	57%	93%	109%	86%	70%

TILLKOMMANDE HYRES OCH KAPITALKOSTNADSÖKNINGAR ENLIGT INVESTERINGSBUDGET 2023-2026 SAMT PLANERING ENLIGT LÅNGSIKTIG
FINANSIELL ANALYS MELLAN ÅREN 2027-2032

Netto förändring hyra/kapitalkostnad, mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Totalt 2023-2027	Totalt 2028-2032
Fastighetsnämnden	43,0	60,3	89,7	44,6	25,6	77,7	86,4	40,2	51,3	69,7	263,3	325,3
Fastighetsnämnden, projekt Mälarporten	0,2	0,0	1,7	2,7	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,9	0,0
Kommunstyrelsen	4,9	4,9	4,9	4,9	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	21,7	9,9
Förskolenämnden	1,4	3,8	4,2	2,9	1,5	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	13,9	5,5
Grundskolenämnden	2,1	4,4	11,6	2,2	2,2	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	22,5	13,8
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	1,4	0,9	2,1	0,8	0,8	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	6,0	5,5
Skultuna kommundelsnämnd	0,1	0,1	0,1	0,1	1,0	0,1	0,1	0,1	5,6	0,1	1,5	6,1
Äldrenämnden	0,5	1,4	0,5	1,4	1,3	0,6	0,9	0,9	0,9	0,9	5,0	4,2
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,6	0,2	0,2	0,2	0,2	1,5	1,3
Individ- och familjenämnden	3,1	0,8	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	4,8	0,3
Kulturnämnden	1,2	0,9	0,7	0,7	1,5	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	5,0	8,3
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	1,3	0,9	2,5	1,4	1,8	1,0	1,1	1,0	1,2	1,1	7,8	5,4
Tekniska nämnden, ordinarie investeringar	1,9	2,1	1,9	2,3	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,9	10,9	13,5
Tekniska nämnden, gatuunderhållsinvesteringar	4,3	4,5	4,6	4,7	5,4	5,5	5,6	5,7	5,8	5,9	23,5	28,5
Tekniska nämnden, strategiska investeringar	5,7	6,8	6,2	6,3	5,2	7,9	11,2	11,2	11,0	10,8	30,3	52,2
Miljö- och konsumentnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investering exkl. exploatering	71,5	92,3	131,3	75,7	51,8	104,6	116,8	70,6	87,4	100,2	422,6	479,6
Fastighetsnämnden, exploatering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastighetsnämnden, strategiska markförvärv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa exploatering och markförvärv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA INVESTERINGAR	71,5	92,3	131,3	75,7	51,8	104,6	116,8	70,6	87,4	100,2	422,6	479,6

FÖRÄNDRING HYRA/KAPITALKOSTKOSTNAD: FASTIGHETSNÄMNDENS INVESTERINGAR OCH INHYRNINGAR 2023-2032

Netto förändring hyra/kapitalkostnad, mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Totalt 2023-2027	Totalt 2028-2032
Grundskola (inkl. Skultuna kommunalnämnd)	11,6	32,1	52,1	14,5	8,0	12,2	12,2	12,2	12,2	17,9	118,3	66,6
Grundskola - GSN	11,6	26,9	46,9	14,5	8,0	12,2	12,2	12,2	12,2	17,9	107,8	66,6
Grundskola - SKN	0,0	5,3	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,5	0,0
Förskola (inkl. Skultuna kommunalnämnd)	14,5	15,4	20,6	2,2	2,5	4,1	5,7	5,7	5,7	7,2	55,2	28,3
Förskola - FSN	14,5	14,4	19,6	2,2	2,5	4,1	5,7	5,7	5,7	7,2	53,3	28,3
Förskola - SKN	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0
Gymnasieskola	0,7	0,1	-0,2	3,7	0,3	14,7	9,0	0,3	0,3	0,3	4,6	24,6
Idrottsfastigheter	2,4	3,1	1,3	6,3	0,0	18,3	18,8	-0,2	4,0	2,7	13,0	43,6
Kulturfastigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9	1,2	12,7	0,0	0,0	0,2	3,9	14,1
Boenden - Äldrenämnden	10,6	3,9	10,6	14,0	6,3	4,9	6,9	0,0	6,9	6,9	45,4	25,7
Boenden - Nämnden för funktionsned.	1,6	2,8	2,2	2,5	1,5	1,6	0,0	0,6	0,0	11,6	10,7	13,8
Boenden - Individ och familj	0,4	0,4	0,4	0,4	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,9	0,4
Övriga fastighetsinvesteringar	1,3	2,5	2,5	1,1	2,9	20,6	21,1	21,7	22,2	22,7	10,3	108,3
Hamnens utveckling	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extern hyra	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Projekt Mälarporten (Resecentrum, Etapp 1)	0,2	0,0	1,7	2,7	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,9	0,0
Summa exkl. exploatering	43,2	60,3	91,4	47,3	25,9	77,7	86,4	40,2	51,3	69,7	268,2	325,3
Fastighetsnämnden, exploatering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastighetsnämnden, strategiska markförvärv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa exploatering och markförvärv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA FASTIGHETSNÄMNDEN	43,2	60,3	91,4	47,3	25,9	77,7	86,4	40,2	51,3	69,7	268,2	325,3

INVESTERINGSBUDGET 2023-2026 SAMT PLANERING ENLIGT LÅNGSIKTIG FINANSIELL ANALYS MELLAN ÅREN 2027-2032

Nämndernas investeringsbudget, mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Totalt 2023- 2027	Totalt 2028- 2032
Fastighetsnämnden	1 253,0	1 078,3	439,7	466,9	1 483,0	1 582,3	739,5	946,7	1 283,7	901,8	4 720,9	5 454,0
Fastighetsnämnden, projekt Mälarporten	128,8	332,8	428,1	209,3	-819,7	-176,8	-11,4	-80,6	-144,2	29,3	279,4	-383,7
Kommunstyrelsen	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	90,0	90,0
Förskolenämnden	33,3	36,4	25,5	13,5	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	118,7	50,0
Grundskolenämnden	38,3	100,6	19,4	20,2	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	203,5	125,0
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	8,2	18,0	7,0	7,1	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	50,3	50,0
Skultuna kommundelsnämnd	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	51,0	1,0	1,0	5,0	55,0
Äldrenämnden	12,0	4,0	12,0	12,0	5,0	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	45,0	41,7
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	2,4	2,9	2,4	2,4	5,0	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	15,1	8,3
Individ- och familjenämnden	7,1	2,6	2,6	2,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	15,4	2,5
Kulturnämnden	11,5	10,0	10,0	14,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	19,0	60,5	79,0
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	22,2	64,0	38,8	16,0	9,0	10,0	9,0	11,0	10,0	11,0	150,0	51,0
Tekniska nämnden, ordinarie investeringar	39,7	34,5	39,8	40,9	40,9	40,9	40,9	40,9	44,3	44,3	195,8	211,3
Tekniska nämnden, gatuunderhållsinvesteringar	52,0	53,0	54,0	55,0	56,0	57,0	58,0	59,0	60,0	61,0	270,0	295,0
Tekniska nämnden, strategiska investeringar	147,4	133,5	138,9	70,5	107,5	152,0	151,5	149,6	146,0	144,5	597,8	743,6
Miljö- och konsumentnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investering exkl. exploatering	1 774,9	1 889,5	1 237,2	949,4	966,2	1 754,9	1 077,0	1 266,1	1 489,3	1 285,4	6 817,3	6 872,7
Fastighetsnämnden, exploatering	198,5	79,7	79,1	61,2	481,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	900,0	0,0
Fastighetsnämnden, strategiska markförvärv	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	250,0	0,0
Summa exploatering och markförvärv	248,5	129,7	129,1	111,2	531,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1 150,0	0,0
SUMMA INVESTERINGAR	2 023,4	2 019,2	1 366,3	1 060,6	1 497,7	1 754,9	1 077,0	1 266,1	1 489,3	1 285,4	7 967,3	6 872,7

Fastighetsnämnden, investering per verksamhet, mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Totalt 2023-2027	Totalt 2028-2032
Grundskola (inkl. Skultuna kommunalnämnd)	767,7	608,8	213,7	145,3	221,2	221,2	221,2	221,2	326,2	326,2	1 956,6	1 316,0
Grundskola - GSN	671,1	566,8	213,7	145,3	221,2	221,2	221,2	221,2	326,2	326,2	1 818,0	1 316,0
Grundskola - SKN	96,6	42,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	138,6	0,0
Förskola (inkl. Skultuna kommunalnämnd)	242,2	186,6	64,4	46,2	74,9	102,9	102,9	102,9	130,9	102,9	614,3	542,5
Förskola - FSN	221,2	176,8	64,4	46,2	74,9	102,9	102,9	102,9	130,9	102,9	583,5	542,5
Förskola - SKN	21,0	9,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,8	0,0
Gymnasieskola	35,7	60,9	4,2	5,6	268,1	163,1	5,6	5,6	5,6	5,6	374,5	185,5
Idrottsfastigheter	60,2	74,9	16,1	0,0	332,2	341,3	-3,8	72,5	49,7	0,0	483,4	459,8
Kulturfastigheter	0,0	0,0	0,0	70,0	21,0	231,0	0,0	0,0	3,5	3,5	91,0	238,0
Boenden (äldrenämnden m.m.)	35,4	39,6	59,9	129,9	118,3	126,0	10,5	126,0	336,7	23,8	382,9	623,0
Boenden (individ och familj)	4,5	4,5	4,5	4,5	1,9	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	19,8	6,5
Övriga fastighetsinvesteringar	78,4	65,1	49,0	52,5	375,2	384,4	393,7	403,2	412,8	422,5	620,2	2 016,5
Hamnens utveckling	6,0	8,0	18,0	3,0	4,6	3,0	3,0	9,0	5,0	4,0	39,6	24,0
Extern hyra, hamnen	23,0	30,0	10,0	10,0	65,6	8,0	5,0	5,0	12,0	12,0	138,6	42,0
Projekt Mälarporten (Resecentrum, Etapp 1)*	128,8	332,8	428,1	209,3	-819,7	-176,8	-11,4	-80,6	-144,2	29,3	279,4	-383,7
Summa investering exkl. exploatering	1 381,8	1 411,1	867,8	676,2	663,3	1 405,4	728,0	866,1	1 139,5	931,1	5 000,3	5 070,1
Fastighetsnämnden, exploatering	198,5	79,7	79,1	61,2	481,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	900,0	0,0
Fastighetsnämnden, strategiska markförvärv	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	250,0	0,0
Summa exploatering och markförvärv	248,5	129,7	129,1	111,2	531,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1 150,0	0,0
SUMMA INVESTERINGAR FASTIGHETSÄMNDEN	1 630,3	1 540,8	996,9	787,4	1 194,8	1 405,4	728,0	866,1	1 139,5	931,1	6 150,3	5 070,1